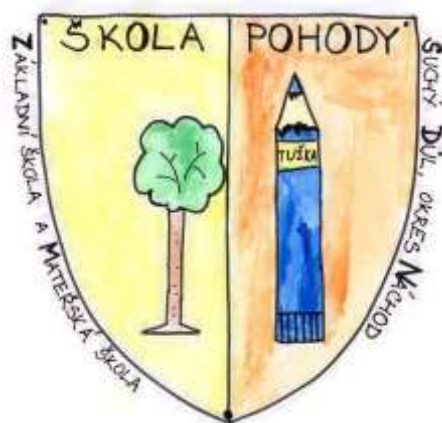

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA SUCHÝ DŮL

Výroční zpráva *o činnosti školy* *za školní rok 2021/2022*

1. Identifikační údaje

Předkladatel výroční zprávy

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Suchý Důl,
okres Náchod

adresa školy: Suchý Důl 24
549 62 Suchý Důl

IČ: 75016311

Právní forma: Příspěvková organizace, od 1.1.2003

REDIZO: 600094111

tel. 491 541 136

email: info@malaskola.cz

www.malaskola.cz

Statutární orgán:

Jméno ředitele: PaedDr. Lenka Soumarová

Zřizovatel příspěvkové organizace

Název zřizovatele: Obec Suchý Důl

Adresa zřizovatele: Suchý Důl 145

IČ: 00653683

tel. 491 541 139

email: obec@suchydul.cz

Statutární orgán:

Jméno starosty obce: Blanka Klímová

Historie obce

Na počátku dějin Policka byl celý zdejší kraj pokryt pralesem. **Počátkem 13.stol.**, kdy se zde usadil poustevník Vitališ se svými druhy, začala postupně kolonizace a zvelebování tohoto kraje. Vše bylo soustředěno nejprve kolem základu benediktinského kláštera v Broumově a později vznikaly i první vesnice v okolí.

Suchý Důl byl založen okolo roku 1253 opatem Břevnovským a první písemná zmínka je z roku 1395. Býval největší obcí na Polickém klášterním panství. K založení vesnice byli povoláni lidé, kterým byla odměřena půda, a kteří byli za její obdržení povinni vrchnosti určitými platy. Z počátku to byli jen čeští osadníci. Ve druhé polovině 13. století opat Martin povolal na Broumovsko německé osadníky, kteří založili vesnici německým způsobem. Veškerá činnost se tehdy soustřeďovala na dědičný dvůr, později zvaný „šolcovna“, kde byla tzv. rychta. Je to unikátní budova, jediná na Policku a okolí. Výsady a povinnosti spojené se suchodolskou šolcovnou jsou vypsány na 6 pergamenových hamfeštech (privilegiích).

Slavný byl založen roku 1561 opatem Janem Chotovským. K sloučení obou obcí došlo v roce 1961. V letech 1986 – 1990 patřil Suchý Důl i Slavný pod město Polici n. Met. V roce 1990 se obec opět osamostatnila v jeden samosprávný celek.

Suchý Důl leží v údolí potoka Ledhujka, východně od Police nad Metují. Správní území má celkovou rozlohu 1327 ha a zahrnuje rovněž místní část Slavný pod hřebenem Broumovských stěn. Obec Suchý Důl se nachází v nadmořské výšce od 490 do 548 m n.m. a Slavný v rozmezí 580 až 624 m n.m. Suchý Důl je malebná vesnice s udržovanými zděnými statky broumovského typu, roubenými podhorskými chalupami i staveními s vysokými dřevěnými štíty, které jsou typické pro oblast Slezska. Mezi ně patří i „šolcovna“ č.p. 1 ve středu obce. V objektu je rodinné zemědělské muzeum a majitelé jsou již desátou generací Ticháčků. Pod "Šolcovým" lesem u potoka, v lesíku zvaném "Ochozský je zděná **kaple P. Marie Lurdské** z roku 1883. V Ticháčkově lese byla v roce 1893 postavena **křížová cesta se soudní branou a studnou**. Roku 1897 byla vybudována dřevěná kaple se schodištěm jako připomínka 23 mariánských zjevení. V obci stojí řada památných křížů a soch, zděné statky broumovského typu a roubené podhorské chalupy. U č.p. 49 na "Pohoří" najdeme chráněnou, více než 300 let starou malolistou vykotlanou lípu s obvodem kmene 625 cm, nazývanou **Barešova lípa**, která je od 1981 vyhlášena památným stromem. Nad obcí se vypíná osamocená skalní věž nazvaná **Čertova skála**, ze které je krásný výhled na Suchý Důl, Slavný i Stolové hory.

Součástí obce je i Slavný - na Policku nejvýše položená, turisticky významná osada. Nachází se zde zajímavé skalní útvary, tzv. **Slavenské hříby**, které vznikly zvětráváním pískovce. Méně pevný pískovec, který tvoří nohy útvarů, zvětrával rychleji, pevnější tvoří jejich hlavy. Přírodních útvarů je na Slavném a v okolí celá řada, jeden krásnější než druhý. Suchý Důl aktivně spolupracuje s polskými **Vambeřicemi**. Obě obce spojuje historická Vambeřická poutní cesta, která je olemována kříži a sousošimi. Převládají hospodářská stavení, rodinné domky, roubené chalupy. Okolí obce je lesnaté, celé území je součástí CHKO Broumovsko. Do části obce zasahuje národní přírodní rezervace Broumovské stěny – vyhledávaná turisty pro četné pískovcové útvary, vyhlídky, rokle.

www.malaskola.cz

www.broumovsko.cz

broumovsko.schkocr.cz

nase.broumovsko.cz

ceska-republika.bktour.cz/leto/broumovsko

www.spa-broumovsko.cz
ceske-chaty.cz/broumovsko
www.policko.policenadmetuji.cz
www.etf.cuni.cz/~moravec/fotky/indp250.html
odkazy na webové stránky Vambeřic:
http://www.fotoprazak.net/10-vyber_pamatky/vamberice.html
<http://www.powiat.klodzko.pl/language/atrakce.htm>
<http://www.gory.info.pl/skansen/>

Kulturní život i obnova vesnice byla oceněna v soutěži "Vesnice roku". V roce 2002 se Suchý Důl umístil na 1. místě v Královéhradeckém kraji a na 3. místě v ČR. V dalších letech získala obec v této soutěži jako jediná obec Královéhradeckého kraje ocenění základní řady stuh:

bílou – za spolupráci s mládeží

zelenou - za údržbu zeleně

a v roce 2007 modrou stuhu – za spolupráci obce se všemi složkami

znaky obcí:

Suchý Důl – znak + obecní prapor vysvěcený 24.6. 2000

Vambeřice – znak obce

Slavný – osadní znak

Základní škola a Mateřská škola Suchý Důl – znak + školní prapor vysvěcený 1.10.2007

Ke vzniku loga školy:

Na počátku školního roku 2005/2006 na společném setkávání žáků vznikla myšlenka vytvoření školního loga. A co máme malovat? Ptaly se děti. Motiv, který se vztahuje k naší malinké školičce uprostřed pěkné přírody. Obrázky od dětí se jen hrnuly. Přivítali jsme i návrhy rodičů na zanesení názvu Škola pohody. Uzávěrka dětských námětů byla do konce listopadu 2005. Děti si potom ze svých návrhů vybraly ten, který nejlépe charakterizoval suchodolskou školu. Je na místě, že symbolem se stala barevná kouzelná pastelka a památný strom, který je odrazem znaku Suchého Dolu. Za stvoření znaku děkujeme Ondrovi Sobotkovi.

Toto logo škola používá pro propagaci své činnosti a v hlavičce na významné dokumenty.

Vznik nového školního praporu podnítila zmínka ve starých archivních kronikách, kde se praví:

„ Dne 14. června 1868 byl za přičinění školních dobrodinců posvěcen školní prapor z lněné látky červené a bílé. “

Současný školní prapor je barevnou obdobou původního historicky nedochovaného praporu.

Je vyroben z červeného a bílého saténu o rozměrech 90 x 60 cm.

Barevný pruh je uprostřed ozdoben pestrou výšivkou školního loga, které vzniklo na podzim roku 2005 jako dětská soutěž o nejlepší znak školy. Název a sídlo školy je vyšito zlatým tiskacím písmem.

Slavnostní vysvěcení praporu u příležitosti suchodolského posvěcení dne 1.10.2007 společně s modrou stuhou obce v soutěži Vesnice roku 2007.

Prapor se bude používat k slavnostním příležitostem a propagaci školy na veřejnosti.

Z HISTORIE ŠKOLY:

Historie školství v Suchém Dole

Jan Barták

Škola v tehdejší poddanské vsi Suchý Důl vznikla v roce 1788, tedy zhruba čtrnáct let po vydání Všeobecného školního řádu pro normální, hlavní a obecné školy v českých a rakouských zemích, který vyšel dne 6. prosince roku 1774. Tento řád zaváděl povinnou školní docházku pro děti od šesti do dvanácti let. Na venkově měly být zakládány tzv. triviální školy, v nichž se kromě náboženství vyučovalo čtení, psaní a počítání (trivium).

Nejstarší suchodolská školní kronika (založená v roce 1855) uvádí, že od roku 1788 byla ve zdejší obci „dotýrovaná“ škola. To zřejmě znamenalo, že obec dostávala od tohoto roku od vrchnosti finanční příspěvek na zajištění pravidelné školní výuky. Škola v Suchém Dole byla tedy jednou z nejstarších na Policku. Počátky tohoto organizovaného vyučování zdejších dětí byly velice skromné. Výuka probíhala v některé z místních chalup, a to v prvních letech prakticky bez nutných učebních pomůcek.

Základní vybavení nejnutnějšími předepsanými školními potřebami se podařilo zajistit asi až v roce 1790, neboť od tohoto roku je zdejší škola označována jako „adjustyrovaná“ – tedy vybavená. Od téhož roku nalezneme zápisy i v nejstarší suchodolské školní matrice, kam byly zapisovány nově narozené a po dovršení šesti let tedy školou povinné děti. Zpočátku byla vedená německy a nesla název „Conscription für die Kinder bei der Trivial – Schule zu Dörregrund“ – tedy seznam či popis pro děti triviální školy v Suchém Dole. V nejstarších záznamech nalezneme mimo dětí ze Suchého Dolu a Slavného i zápisy o dětech ze sousední obce Hlavňov, neboť tato ves byla tehdy ještě přiškolená k suchodolské škole. Jednalo se v podstatě o výpis z křestních matrik polické farnosti pro uvedené obce, který byl ovšem vytvořen konkrétně a jmenovitě pro potřebu suchodolské školy. Díky tomu dnes představuje nejstarší originální písemnost archivního fondu zdejší školy, který je v současnosti uložen ve Státním okresním archivu Náchod.

První stálé umístění našla suchodolská škola v obecní chalupě čp. 58, kde se současně nacházela i obecní šatlava. Učebna v této budově byla v roce 1809 vybavena novými školními lavicemi, za které měla tehdy obec zaplatit truhláři 12 zlatých a 10 krejcarů. V roce 1809 zde byl ustaven učitelem Jan Mikeš, rodák z Bezděkova, který byl krátce předtím: „zkoušen co školní pomocník v Žirči v roce 1808“. Ještě v témže roce byla na zdejší škole založena „Kniha

cti“, do níž: „jména těch žáků, který své své pilné do školy chodění, skrze své ve všech předmětech příčinlivé učení, jakož také skrze mravné a chvalitebné chování zasloužili do Knihy cti při tryviální škole suchodolské zapsané býti jsou.“

Umístění školy v obecní chalupě čp. 58 bylo v této době již nevyhovující. Od roku 1811 proto probíhala jednání o stavbě nové školy, která se však kvůli odporu přiškolených obcí Hlavňova a Slavného neustále protahovala. Obec Hlavňov si nakonec roku 1818 zřídila vlastní školu, do níž začali postupně hlavňovští žáci přecházet. Tento proces byl ukončen roku 1820, kdy byl Hlavňov od Suchého Dolu oficiálně odškolen.

V roce 1821 byla v Suchém Dole konečně postavena tolik potřebná nová školní budova. Vybavení a financování školy měla kromě vrchnostenských příspěvků na starosti zejména samotná suchodolská obec. Například v roce 1825 musela obec vynaložit 5 zlatých za opravu dvou rozestouplých kamen ve třídě a učitelově příbytku a v roce 1827 dala obec 9 zlatých za novou skříň se zámkem pro uložení školních knih. V roce 1834 proběhly nutné opravy školy

– ve školní učebně i v učitelově bytě byly položeny nové podlahy a byly opraveny oba komíny. Celý interiér školy byl nově vybílen.

V roce 1837 byl po složitém jednání s výměnkářem Václavem Kollertem získán pozemek pro novou školní zahradu. V roce 1840 byla do školní učebny místo starých kachlových instalována nová železná kamna a o rok později dostal učitelský byt nová vnitřní i vnější okna. Na podzim roku 1846 bylo zřejmě stále nedostatečné vytápění školní učebny doplněno postavením „polenové“ trouby. Školní budova současně dostala nové vchodové dveře. Po zrušení patrimoniální správy, kterou do té doby představovalo panství Police nad Metují, se v roce 1850 Suchý Důl stal samosprávnou obcí s vlastním obecním úřadem. Povinnost pečovat o školu však obci i bývalé benediktinské vrchnosti jako patronu školy zatím zůstala. V roce 1852 odešel po více než čtyřech desetiletích učitelské praxe na zdejší škole na zasloužený odpočinek učitel Jan Mikeš. Ne jeho místo do Suchého Dolu přišel učitel Josef Rint, rodák z Mezilečí. Byl zkušeným a kvalifikovaným pedagogem - učitelskou zkoušku vykonal v Hradci Králové již v roce 1843.

Josef Rint se hned po svém příchodu zasadil o nutné opravy školní budovy, která trpěla značnou vlhkostí. Opravy byly provedeny v letech 1852-1853: „Dne 3. srpna 1852 byla opravka školy předsevzata a sice: V školní světnici byly dávané dva nové trámy pod staré trámy, dvě nová okna se ve zdi k východní straně zříditi nechala, tato světnice tmavá, vlhká a nezdravá jest byla, kdež nyní skrze tato nová dvě okna ouplná světlosti jest a vlhkost docela se

ztratila, byla spolu kůlna pro dříví vystavená, vedle školy celé až pod zahrádkou struha co kanál učiněna, by žádná vlhkost ke škole nemohla. Náklad na tuto opravku nesl co Patron Nejdůstojnější P. P. Nepomuk Rotter, opat Broumovský výlohy na řemeslníky, obec Suchodol

a Slavný materiál, nádeníky a fůry.

Napotom v měsíci srpnu 1853 obecní představený Václav Král nechal v bytu učitelovým příčku mezi větším a menším pokojíkem rozbourati a z těch dvou světnic jednu pořádnou zříditi.“

Postupně bylo doplňováno též nutné vybavení školními pomůckami – v roce 1857 byly pořízeny čtyři nové mapy (zemské polokoule, mapa Evropy, mapa rakouského mocnářství a mapa Království Českého) za 2 zlaté a 56 krejcarů. V následujícím roce bylo obcí zakoupeno 36 nových učebnic (velké čítanky, Evangelia, biblické dějepavy, první čítanky, slabikáře a pravopisy s mluvnicí) za 9 zlatých a 49 krejcarů.

Ve druhé polovině 60. let 19. století došlo k důležitým politickým a společenským změnám, které postupně přinesly nutnou modernizaci i v oblasti školství. První část těchto změn přinesl školský zákon z 25. května 1868, který znamenal zejména postátnění školství, kdy dohled nad školami byl převeden z katolické církve na stát. V každé obci, která měla vlastní školu, byla zřízena místní školní rada, která měla dohlížet na řádný chod školy a zabezpečovat její bezproblémový provoz. Jejím nadřízeným orgánem pak byla okresní školní rada. Obec Suchý Důl v této době územně náležela do politického okresu Broumov. Tento okres se tehdy skládal ze soudního okresu Broumov s téměř výhradně německým obyvatelstvem a dále z národnostně smíšeného soudního okresu Police nad Metují. České obce včetně Suchého Dolu byly soustředěny v jižní části broumovského politického okresu právě v rámci soudního okresu Police nad Metují. Pro řízení českých škol, které se nacházely v těchto obcích, byla zřízena okresní školní rada pro český školní okres broumovský, jejíž formální sídlo bylo sice v Broumově, ale zasedala většinou v Polici nad Metují, kde se konaly každoroční učitelské konference. Tato rada však měla především poradní funkci a soustředila se na čistě pedagogické problémy. Zásadní rozhodnutí v oblasti školství vydával broumovský okresní hejtmán. Do českého školního okresu broumovského patřily školy v obcích Bělý, Bezděkov, Česká Metuje, Hlavňov, Machov, Maršov (exponovaná k Petrovicím), Pěkov, Petrovice,

Police nad Metují, Slavný (exponovaná k Suchému Dolu), Suchý Důl, Velký Dřevíč, Vysoká Srbská a Žďár nad Metují.

Škola v Suchém Dole měla na počátku 70. let 19. století značné kapacitní problémy. V roce 1873 kvůli tomu byla prohlášena za dvoutřídní. Zdejší dosavadní učitel Josef Rint se tak díky tomu stal řídícím učitelem, ale druhé učitelské místo se bohužel nepodařilo hned obsadit. Proto muselo být prozatímně zavedeno polodenní vyučování. Až od 1. října 1874 byl jako druhý učitel do Suchého Dolu přidělen Jan Stahl. Ten se již po několika měsících, konkrétně od 1. ledna 1875, stal prozatímním řídícím učitelem a následně byl výnosem c. k. zemské školní rady ze 14. září 1875 jmenován definitivním řídícím učitelem v Suchém Dole. Služebně starší Josef Rint se nově stal druhým učitelem. Protože ve stávající školní budově nebylo dost místa pro obě třídy, vyučovalo se v pronajatých místnostech v usedlostech u Luňáčků a Pohlů.

Toto provizorium však bylo dlouhodobě neudržitelné. Dne 1. ledna 1876 byla sice na Slavném otevřena pro místní žáky expositura suchodolské školy s vlastním pomocným učitelem, ale problémy s vyučováním v pronajatých místnostech v samotném Suchém Dole zůstaly. V březnu 1876 zemřel druhý učitel Josef Rint a nového učitele se ve školním roce 1875/1876 již nepodařilo sehnat. Do konce tohoto školního roku proto muselo být znovu zavedeno polodenní vyučování. Až 1. září 1876 nastoupil na školu jako druhý učitel Jan Kalhous, rodák ze Sezemic.

V této době padlo konečně rozhodnutí postavit v obci novou školní budovu. Dne 5. května 1878 se na pokyn okresní školní rady započalo s bořením staré školy a již dne 21. května tohoto roku byl položen základní kámen ke škole nové. Během stavby probíhalo polodenní vyučování v pronajatých prostorech, které vedl řídící učitel Jan Stahl. Druhý učitel Jan Kalhous byl dočasně přeložen jako zástup do Velkého Dřevíče.

Stavba postupovala poměrně rychle a díky tomu mohla být nová škola dne 12. října 1879 slavnostně vysvěcena. Podrobný popis celé slavnosti nalezneme ve školní kronice:

„Když se stavba dokonávala, sešlo se na pokyn řídícího učitele místní obecní zastupitelstvo s místní školní radou, by se ujednálo, jakým důstojným způsobem oslaven by býti měl den tak památný pro Suchodol. I ujednáno a usnešeno, by se vše nechalo na vůli řídícího učitele, ten ať důstojným způsobem slavnost památnou provede. Tak se i stalo...

Omlžené hory vítaly 11. říjen. Sběh, shon a lomoz nastal před novou budovou školní. Staří šepotali mezi sebou, děti poskakovaly, výskaly, dech se v nich tajil. Budova školy odívala se v roucho sváteční – „I to to bude hezké, ach je!“ bylo semotam slyšeti. Najednou radost nová – 4 mohutné prapory vlály ze střechy jakoby mávaly kolemjdoucím radostný pozdrav. Pod každým oknem zavěšen krásný věnec, tím mohutnější a větší věnec vinul se kolem dveří hlavních. Malé praporečky připevněné byly co bludičky kolem školního plotu. Hlavní vchod vystlán chvojím a kvítím. Schylovalo se k večeru. Slunce prodralo se mlhavým mrakem a poslední úsměv vrhlo na vyšňořenou nevěstu – školu. Tu tichounký, drobounký déšť padal s oblohy co požehnání shůry.

Konečně mohutná pěkná brána slavnostní vyzdvižena před vchodem se zlatým písmem „Vítejte nám!“ – Poslední tluk kladívka dozněl – vše umlkalo, setmělo se. „Puf!“ zahouklo to z 20 pušek na kopci a v tom samém okamžení vzplanulo 56 světél v oknech nové školní budovy. Byl to čarovný pohled, kterak z hluboké noci nová školní budova osluněna tolikerými

světly z moře těchto světél co divotvorný zámek v pohádce se vyjíkala!

Říjen 12. se probudil však nevesel; hustá, temná rouška mlhy zastřela mu obličej. Vzдор tomu vše se zmužilo a nabylo nového života. Ze všech stran přijížděli a scházeli se hosté k školní budově.

Odpolodne k druhé hodině zahtrčely kočáry, mezi nimi i ten, který vezl důstojné kněžstvo, které mělo posvátný úkol vykonati.“

Následuje dlouhý výčet čestných hostů. Mezi účastníky z řad duchovenstva byl náhodský vikář Josef Mach, který následně vykonal i svěcení nové školy, dále například polický děkan P. Atanasius Jeřábek nebo suchodolský rodák, guardian (františkánský představený) P. Roman Augustin Cihlář. Z řady světských hostů lze jmenovat například Václava Pášmu z Police nad Metují jako zástupce okresní školní rady či polického notáře Vincence Feierfeila. Na slavnosti nechyběli ani zástupci polického okresního soudu či berního úřadu. Akce se dle školní kroniky zúčastnil například i tehdejší polický poštovník či přednosta tamější železniční stanice.

„Dále přítomno bylo okolní učitelstvo, místní školní rady a zastupitelstva obecní, mnoho diváků z daleka i z blízka obého pohlaví. Průvod se hnul od prozatímného bytu řídicího učitele z čísla 34 (z dolejšího mlýna). ... Když průvod přišel k slavnostní bráně, školní mládež utvořila špalír a obecní zastupitelstvo postavilo se vlevo brány, družičky, řídicí školy a místní školní rada vstoupili na stupně před dveřmi a žák z II. třídy Frant. Fulka z č. 32 přednesl zvučným hlasem uvítací řeč....Na to promluvil veledůstojný pan vikář...

Po té promluvil guardian p. P. Cihlář, vykládající účel školy, úlohu učitelstva, rodičů a žáků... Po řeči jeho nastalo svěcení školy.“

Po tomto slavnostním aktu následovalo svěcení nové sochy Panny Marie, kterou nechal na nedaleké křižovatce místních pěšin postavit zdejší sedlák Josef Kollert se svou manželkou Annou. Poté následovalo velkoryse pojaté pohoštění významných hostů a nezapomnělo se přítom ani na místní žáky: „Po svěcení sochy té vyčastoval p. Josef Kollert školní mládež pivem a kávou co upomínku na ten den a ostatní obecní se rozešlo dílem do hostince p. Fr. Luňáčka, dílem do nové školní budovy do síně II. třídy k společné hostině. ... Celkem bylo ujednáno přistojiti hostinu sestávající ze dvou asi jídel pro 60 osob, kteroužto částku obecní zastupitelstvo na hostinu věnovalo. I vložena starost vystrojení hostiny této opětně na bedra řídicího a jeho choti. Hostina tedy vystrojena – ale hle, na místo 60 osob sešlo se jich daleko přes 100. To však nic nevadilo.“

Nová školní budova byla pojata poměrně velkoryse a po svém dokončení představovala skutečnou dominantu obce.

Novostavba se bohužel opět nevyhnula velkým problémům s vlhkostí, které zřejmě vznikly použitím vlhkého stavebního dřeva. Kvůli těmto problémům musely být již po dvou letech provedeny na školní budově poměrně rozsáhlé a nákladné opravy. Dne 28. června 1881 zpozoroval řídicí učitel, že podlaha první třídy v prostředku výrazně poklesla. Následně prohlédl strop místnosti budoucí třetí třídy, který se nacházel pod první třídou. Zjistil, že tento strop „visel uprostřed vydmut dolů co mohutná, nadmutá a roztržená plachta“. Vyučování v první třídě muselo být okamžitě zastaveno. Po odstranění omítky se zjistilo, že celý dřevěný strop byl od vlhkosti již po tak krátké době značně poškozený hnilobou a napadený houbou. Od té doby se muselo vyučovat polodenně v II. třídě a věc byla oznámena okresní školní radě. Ta na místo vyslala komisi, která nařídila strhnout všechny stropy a nahradit je novými. V době školních prázdnin se však podařilo vyměnit strop pouze na severovýchodní straně (pod první třídou) a druhá polovina budovy měla být kvůli nedostatku vhodného suchého stavebního dřeva opravena až o rok později. Kvůli tomu se v následujícím školním roce v druhé třídě nevyučovalo a výuka se přesunula do budoucí třetí třídy v přízemí, kde byl strop již opraven.

Pro dívky bylo v této době zavedeno na zdejší škole tzv. industriální vyučování (ruční práce a nauka o domácím hospodářství). Vyučování zpočátku zajišťovala Marie Hamzová z Police nad Metují, která se však kvůli sňatku tohoto místa v říjnu 1884 vzdala. Místo ní sem nastoupila jako industriální učitelka slečna Marie Vepřková, dcera řídicího učitele z nedalekého Žďáru nad Metují. Místo druhého učitele v Suchém Dole bylo obsazeno Davidem Kosinkou. Na místě pomocného učitele na Slavném docházelo v této době k častým obměnám a situace se zde ustálila až v únoru roku 1887, kdy sem přišel Jan Mervart.

Dne 13. března 1887 se hráli žáci druhé třídy pod režijním vedením řídicího učitele Jana Stahla divadelní hru „Láska k vlasti“, jejímž autorem byl tehdejší okresní školní inspektor a známý regionální historik Jan Karel Hraše. Okresním školním inspektorem pro české školy broumovského okresu byl totiž tehdy jmenován inspektor sousedního politického okresu Nové Město nad Metují, jímž byl právě Hraše, který byl jako někdejší ředitel občanských a obecných škol v Náchodě též významným pedagogem. Divadelní hra byla uvedena v sále tehdejšího Luňáčkova hostince a setkala se u místních s velkým diváckým ohlasem. Žáci, povzbuzeni tímto úspěchem, poté vzápětí nastudovali další divadelní hru od téhož autora, s níž vystoupili o pouhý měsíc později: „Dne 11. dubna se hrána národní báchorka „Krakonoš“ – mládeži napsal J. K. Hraše. I tato malebná hra shromáždila ještě četnější obecnost do Suchodola, vzdor že z okolního učitelstva pražádná účast nebyla. Obecnost sledovala malebnou hru tuto s patrnou zálibou a odměňovalo roztomilé víly a vousaté trpaslíky bouřlivým potleskem. Těž Bohuš došel zasloužené pochvaly a i Jaroslav po celou hru dobře bavil. Mistr Chochola se svou Hátou drželi se statně. Byl to vskutku krásný večer velikonočního pondělí. Oba kusy se hrány též zvláště pro školní mládež bezplatně, při kterých to představeních přítomna byla i mládež školy Slavenské.“ Řídicí učitel Jan Stahl se mimo přípravy a režie školních představení v této době zasloužil i o založení zdejší „dospělé“ ochotnické tradice. Školní kronika uvádí, že právě na jeho popud bylo v obci v této době zřízeno „divadelní družstvo“, které zde uvedlo první divadelní hru již v únoru 1889.

Ve školním roce 1889/1890 bylo na zdejší škole k docházce zapsáno celkem 130 žáků. Do I. třídy chodilo 50 žáků a II. třídu navštěvovalo celkem 80 žáků. Dne 15. září 1891 byl dosavadní zdejší mladší učitel David Kosinka přeložen na školu ve Žďáře nad Metují. Později byl dlouhá léta řídicím učitelem v Pěkově. Místo Kosinky byl do Suchého Dolu jako druhý učitel ustanoven Josef Vik, rodák ze sousedního Hlavňova.

Výnosem c. k. zemské školní rady z 16. prosince 1895 byl zdejší dosavadní řídicí učitel Jan Stahl přeložen na místo řídicího učitele obecné školy v Havlovicích v trutnovském školním okrese. Na jeho místo do Suchého Dolu byl ustanoven Viktorin Mazánek, který se funkce zdejšího řídicího učitele ujal na konci února 1896. Industriální vyučování pro dívky zajišťovala Ludmila Kollerová.

V září roku 1896 ze školy odešel druhý učitel Jan Vik, který byl přeložen do Vysoké Srbské. Místo něj do Suchého Dolu nastoupil učitel Jaromír Žid, který zde působil do února 1898, kdy ho nahradil učitel Josef Líznar.

Od začátku školního roku 1901/1902 došlo k definitivnímu odškolení obce Slavný. Zdejší dosavadní celoroční školní expozitura, která dosud formálně spadala pod správu školy v Suchém Dole, byla prohlášena samostatnou jednotřídní obecnou školou. Na Slavném byla postavena nová školní budova a správa obou škol tak byla na následujících zhruba 40 let zcela oddělena.

Další důležitá organizační změna nastala od začátku školního roku 1903/1904. Zemská školní rada totiž svým výnosem z 30. května 1903 povolila zřídit v Suchém Dole od nového školního roku prozatímní třídní pobočku II. třídy, neboť počet žáků v této třídě byl již příliš vysoký a pro jednoho učitele nezvladatelný. Nově se tedy začalo vyučovat ve všech třech učebnách, protože II. třída byla nově rozdělena na pobočky II.A a II.B. Formálně však zatím zůstávala zdejší škola nadále dvoutrídní s jednou třídní pobočkou. V témže roce se na místo druhého učitele po pěti letech vrátil Jaromír Žid. Nové místo třetího učitele bylo obsazeno Karlem Beilem, rodákem z Police nad Metují. Ve školním roce 1903/1904 bylo v I. třídě zapsáno celkem 45 žáků, v pobočce II.A bylo 43 žáků a v pobočce II.B celkem 82 žáků. Zdejší školu tedy dohromady navštěvovalo 170 žáků.

V roce 1907 ze školy odešel prozatímní učitel Karel Beil, který byl nahrazen Josefem Lipským. Toho o rok později nahradil Josef Vaníček, který již o několik let dříve působil jako

pomocný učitel na Slavném a poté učil v Hlavňově.

Dne 14. prosince 1908 povolila zemská školní rada zřídit z dosavadní třídní pobočky definitivní III. postupnou třídu. Škola v Suchém Dole tak byla od roku 1908 oficiálně trojtřídní obecnou školou. Běžný život školy v této době často doplňovaly tradiční školní slavnosti, které měly být většinou jakousi oslavou tehdejší monarchie a vládnoucí habsburské dynastie. Jedny z největších slavností proběhly v celé monarchii roce 1908, kdy bylo velkolepým způsobem oslavováno 60. výročí panování císaře Františka Josefa I. V místní škole proběhla při této příležitosti tzv. stromková slavnost:

„Dne 28. dubna 1908 uspořádal sbor učitelský stromkovou jubilejní slavnost. Toho dne o 8. hodině ranní sešly se školní dívky svátečně oděny ve III. třídě školní budovy. Přítomen byl za místní školní radu místní školní dozorce Jan Cihlář. Po zahájení slavnosti přednesla žákyně III. třídy Anna Johnová proslov, načež správce školy vysvětlil dětem význam letošního památného jubilea vznešeného panovníka, za kterým účelem se stromková slavnost pořádá. Na to zapěli žáci „Rakouskou národní hymnu“. Po té odebral se průvod k místu sázení. Napřed šli starší chlapci, nesoucí nářadí potřebné při sázení stromků, za nimi čtyřstupem chlapci nesoucí stromky a ostatní žactvo.

Nejprve zasazeny byly dvě císařské lípy u sochy sv. Jana Nepomuckého; a sice jedna zasazena od dívek a druhá od chlapců. Na to následovalo sázení 20 jasanů na rozličných místech obce. To dělo se za pěni písní vlasteneckých. Po zasazení stromků zapěním národní hymny „Kde domov můj“ skončena slavnost po 10. hodině dopolední.“

O rok později – 27. dubna 1909 – proběhla o obci v pořadí druhá školní stromková slavnost, při níž žáci podél cesty, vedoucí na Slavný, vysadili 39 jasanů. Další, v pořadí již třetí stromková slavnost poté proběhla i v roce 1910.

Přišel smutný rok 1914, kdy po desetiletích míru náhle propukl dosud největší a nejhroznější válečný konflikt – I. světová válka. Život v obci byl silně poznamenán vojenskými odvody a brzy i všudypřítomnými problémy v zásobování civilního obyvatelstva. V prosinci 1914 provedli žáci místní školy v obci sbírku ve prospěch sirotků po padlých českých vojácích a v únoru 1915 zaslala správa školy Úřadu pro válečnou péči ve Vídni 500 párů papírových podešvů pro vojáky v poli, které ušily žákyně zdejší školy. V říjnu 1915 byl v obci za účasti zdejších učitelů proveden soupis stále více nedostatkového obilí a mouky. Čím silněji důsledky válečných událostí doléhaly na místní občany, tím silnější byl i tlak nadřízených orgánů na projevy oddanosti císaři a trůnu. To se samozřejmě týkalo i života místní školy. K dosavadním oficiálním oslavám císařských jmenin a narozenin, které se ve škole samozřejmě slavily už před válkou, nově přibýly i povinné oslavy případných vítězství rakousko-uherské či německé armády. Dalším důsledkem války byly tzv. válečné půjčky, které musela správa školy propagovat a dohlížet na co největší upisování finančních částek státu, a to i mezi žactvem.

Válečné události poznamenaly i vlastní školní výuku. Z třídního rozvrhu zmizely některé předměty jako kreslení či zpěv. Škola se navíc potýkala s nedostatkem učebnic, neboť některé publikace (např. čítanky) byly pro údajnou „závadnost“ z vyučování vyloučeny a jiné nebyly k dispozici. Žáci byli také stále častěji uvolňováni z vyučování na pomocné zemědělské práce. Mezi jejich další úkoly patřil například sběr ostružinového listí, ze kterého byl vyráběn náhražkový čaj pro vojáky. Škola se v květnu 1916 zapojila i do charitativní sbírkové akce „Týden Červeného kříže“, jejíž čistý výtěžek byl zaslán Zemskému pomocnému spolku Červeného kříže pro království České v Praze.

Školní rok 1918/1919 začal klasickým způsobem 1. října 1918. Do místní školy bylo zapsáno celkem 137 žáků. Vyhlášení samostatného československého státu dne 28. října proběhlo v Suchém Dole stejně jako ve většině menších obcí velmi klidně i díky určitému zpoždění zpráv z Prahy a dalších velkých měst. Suchodolská škola byla navíc stejně jako většina škol v době od 21. října do 5. listopadu 1918 zavřená kvůli chřipkové epidemii. Dne 8. listopadu

1918 se konala školní slavnost na oslavu vzniku samostatného státu. Odehrála se ve III. třídě, která byla pro tuto příležitost vyzdobena obrazy T. G. Masaryka a amerického prezidenta Wilsona a hesly: „Ať žije Masaryk! Ať žije Wilson! Nehynoucí sláva a paměť „Českým legiím!“ Proslav k žákům měl tehdejší druhý učitel Josef Hamáček. Po skončení školní slavnosti následoval průvod žáků a občanů celou obcí.

Vyučování v době všeobecné poválečné nouze však bylo zpočátku velmi náročné. Prvořadým problémem byl především zoufalý nedostatek učebnic. Řada učebnic – zejména čítanek – byla vyřazena již za války rakouskými školními úřady a nové přibývaly velmi pomalu. Ve třídách se proto četlo z početnic, biblí, dostupných naučných knih i z novin. Další velký problém představoval nedostatek papíru a z toho vyplývající vysoká cena této základní školní potřeby. Kreslilo se proto na každý dostupný čistý kousek papíru, dokonce i na druhou stranu válečných poukázek na chleba (tzv. chlebenek).

V dubnu 1919 proběhla mezi žactvem sbírka drahých kovů na „Poklad republiky“. Podařilo se vybrat 123 kusů různých zlatých a stříbrných předmětů a úlomků, které byly následně odevzdány pověřené městské spořitelně v Polici nad Metují. Od školního roku 1920/1921 se změnilo datum začátku a konce tohoto vyučovacího cyklu tak, že školní rok nyní začínal 1. září a končil 30. června. Tato úprava se záhy vžila a trvá dodnes.

K 30. dubnu 1921 odešel zdejší dlouholetý řídící učitel Viktorin Mazánek na zasloužený odpočinek. Správu školy po něm zatím převzal dosavadní druhý učitel Josef Hamáček. Ten však byl již v srpnu 1921 přeložen na měšťanskou školu do Police nad Metují a do Suchého Dolu tak jako nový řídící učitel přišel Jaroslav Motz.

Ve 20. letech se v souvislosti s novým moderním pojetím vyučování v nové Československé republice poměrně výrazně změnila i struktura vyučovaných předmětů. K dosavadním předmětům (náboženství, čtení a psaní, počty s naukou o tvarech měřických, přírodopis a přírodopyt, zeměpis a dějepis, vlastivěda, kreslení, zpěv, ruční práce a tělesná výchova) přibýly – podle zákona z roku 1922 – občanská výchova a nauka, ruční práce pro chlapce a nauka o domácím hospodářství pro dívky. Z výuky náboženství mohli rodiče své děti odhlásit.

Další výraznou změnou prošly i pravidelné školní oslavy a vzpomínkové akce. Zatímco před rokem 1918 byly tyto oslavy spojeny zejména s osobou císaře, jeho rodiny a vládnoucí dynastie, nyní se jednalo o nejrůznější výročí spojená s významnými postavami naší historie, národním obrozením, bojem za samostatnost i vznikem samostatného Československa. Samozřejmě tak byly na škole každoroční oslavy narozenin prezidenta T. G. Masaryka, připomínala se výročí spojená s Mistrem Janem Husem, Janem Amosem Komenským či Milanem Rastislavem Štefánikem.

V červnu roku 1922 bylo na školní zahradě postaveno letní cvičiště. Místní kolář Foglar postavil dřevěnou konstrukci, na niž byla následně umístěna hrazda, tři šplhadla a žebřík. Celkový náklad na postavení tohoto cvičiště činil 703 Kč.

K 1. září 1924 byl dosavadní řídící učitel Jaroslav Motz rozhodnutím okresního školního výboru ustanoven správcem školy v Maršově. Řízení zdejší školy po něm převzal Jindřich Sitte. K další změně ve vedení školy poté došlo v pololetí školního roku 1927/1928. Dekretem zemské školní rady z 19. ledna 1928 byl novým řídícím učitelem v Suchém Dole jmenován Rudolf Hodoval, zkušený pedagog, který před tím působil na české menšinové škole ve Stárkově a na obecných školách ve Velkém Dřevíči a ve Vysoké Srbské.

Běžné školní vyučování se již v této době snažili zdejší učitelé žákům oživit názornými exkurzemi. Ve školním roce 1927/1928 například žáci I. třídy navštívili zdejší pazdernu, kde jim bylo názorně předvedeno zpracování lnu. Třetí třída navštívila dílnu provazníka a hrnčířskou dílnu v Polici nad Metují a zdejší žákyně navštívily v rámci domácích nauk školní vzorovou kuchyni na tamější dívčí měšťanské škole.

Na přelomu 20. a 30. let docházelo na obecné škole v Suchém Dole k postupnému poklesu

počtu zapsaných žáků. V důsledku toho rozhodlo prezidium zemské školní rady svým výnosem z 2. srpna 1933 o tom, že zdejší škola má být od školního roku 1933/1934 nově organizována jen jako dvoutřídní. Do první třídy, kterou vyučoval řídící učitel Rudolf Hodoval, nastoupilo 32 žáků. Do druhé třídy, kterou převzal druhý učitel František Ticháček, bylo zapsáno 53 žáků. Škola tak měla v tomto školním roce celkem 85 žáků. Obě třídy byly podle věku žáků rozděleny na dvě oddělení – celkem tak škola měla ve dvou třídách čtyři postupné ročníky. Ženským ručním pracím a nauce o domácím hospodářství vyučovala na částečný úvazek industriální učitelka Marie Pejscarová.

Učebny obou tříd byly umístěny v prvním poschodí. Nově uvolněná učebna v přízemí byla využívána pro výuku chlapeckých ručních prací a jako žákovská šatna. Dne 23. prosince 1934 bylo při škole ustaveno rodičovské sdružení. Ustavující schůze se zúčastnilo celkem 27 zástupců rodičů. Pro řízení práce sdružení byl zvolen šestičlenný výbor, jehož předsedou byl zvolen místní rolník František Vítek. Jednatel se stal druhý učitel František Ticháček. V roce 1938 po deseti letech práce odešel z místní školy řídící učitel Rudolf Hodoval. Ve funkci ředitele školy ho nahradil dosavadní druhý učitel František Ticháček, na jehož uvolněné místo nastoupil pomocný učitel Stanislav Scholz.

Záhy přišel pro náš národ tragický rok 1938. Ve školním roce 1938/1939 bylo na místní škole zapsáno celkem 64 žáků – 33 v první třídě a 31 v druhé třídě. Ti spolu s ostatními místními obyvateli i celým národem prožívali v průběhu září napjaté okamžiky, v nichž se rozhodovalo o míru či válce a o celém dalším osudu naší země. Na přelomu září a října byly neblaze proslulou mnichovskou dohodou odstoupeny Německu naše pohraniční oblasti. Nová státní hranice nyní probíhala po hřebeni Broumovských stěn prakticky na dohled od Suchého Dolu. V dosavadním naturálním učitelském bytě v přízemí musela být kvůli tomu zřízena úřadovna finanční stráže. Dne 15. března 1939 byl německou armádou obsazen i okleštěný zbytek českých zemí a školní rok 1938/1939, který začal ještě za Československé republiky, tak končil již v nechvalně známém období tzv. protektorátu Čechy a Morava.

Ve školním roce 1940/1941 začala německá okupační moc provádět v oblasti školství řadu změn. V první řadě byla zavedena povinná výuka němčiny ve 3. až 5. postupném ročníku v rozsahu tří hodin týdně. Učitelé museli absolvovat povinné kurzy němčiny, které byly organizovány v Polici nad Metují. Na budovu školy byl umístěn německo-český nápis SCHULE-ŠKOLA. Byla provedena revize školní knihovny a byly z ní odstraněny knihy, připomínající tradice bývalé Československé republiky. Z knihovny zároveň zmizely i tituly židovských autorů a ušetřena nezůstala ani řada knih klasické francouzské, anglické a ruské literatury. Byly zavedeny povinné oslavy nových výročí - zřízení protektorátu Čechy a Morava a narozenin vůdce. Tyto akce na škole samozřejmě probíhaly pouze formálně a z donucení.

Od druhého pololetí 1941/1942 byla výuka němčiny zavedena i v 1. a 2. postupném ročníku (čtyři hodiny týdně) a ve 3. až 5. ročníku byla rozšířena na sedm hodin týdně. Současně byly sníženy počty hodin náboženství a české mluvnice a například dějepis se přestal vyučovat úplně. Všeobecnou povinností žactva se v této době stal sběr odpadních surovin (starý papír, železo, textil, guma) a léčivých bylin.

Chudé žáky v této těžké době účinně podporovala Okresní péče o mládež se sídlem v nedaleké Polici nad Metují. Tato organizace finančně přispívala dětem na oblečení a konala pro žáky i tzv. stravovací akce pro zajištění jejich výživy a zdravého vývoje, neboť vlivem válečného hospodářství se stále vážnějším problémem stával i nedostatek potravin.

V červnu roku 1942 byla kvůli malému počtu žáků zrušena jednotřídní obecná škola na Slavném a tamější mladší děti (1.-5. postupný ročník) proto začaly chodit do školy v Suchém Dole.

Konečně nastal rok 1945 a s ním i vytoužený konec války a osvobození naší země. Nový školní rok 1945/1946 - první v osvobozené vlasti - byl zahájen dne 3. září 1945 již pod

vedením nového ředitele školy Karla Šauera.

Dle nového zákona o jednotném školství z 21. dubna 1948 se škola v Suchém Dole stala národní školou (I. stupeň), kterou měly navštěvovat děti od 6 do 11 let. Poté přecházely na tzv. střední školu (II. stupeň) do Police nad Metují (věk 11-15 let). Povinná školní docházka trvala nyní 9 let.

O letních prázdninách roku 1948 proběhla rekonstrukce školní budovy. Při této opravě byla znovu natřena omítka, byly opatřeny nové okapní žlaby, do všech školních místností byl zaveden vodovod a celá škola byla vymalována. Zároveň byly zbudovány nové splachovací záchody. Kvůli poklesu počtu žáků byla škola v této době organizována dočasně pouze jako jednotřídní.

Na přelomu let 1949/1950 byly v obcích zrušeny dosavadní místní školní rady, které nahradily školské a kulturní referáty při jednotlivých místních národních výborech (MNV). V životě školy se postupně začaly projevovat politické a společenské změny, které přinesl únorový komunistický převrat roku 1948. Školní osnovy a učebnice se začaly přizpůsobovat sovětskému vzoru a jako obvykle se nové politické poměry promítly i do oslav nejruznějších nových výročí, které odpovídaly tehdejší vládnoucí ideologii.

Od roku 1951 se novým třídním a zároveň řídicím učitelem stal Rudolf Provazník. Ve školním roce 1953/1954 navštěvovalo zdejší jednotřídku celkem 30 žáků, kteří byli podle věku rozděleni do čtyř postupných ročníků. Na předválečnou činnost zdejšího rodičovského sdružení navázalo od 11. září 1953 nově ustavené Sdružení rodičů a přátel školy (známé pod zkratkou SRPŠ), které začalo organizovat např. občerstvení dětí formou nápojů (mléko, káva, čaj) o hlavní přestávce.

Období padesátých let 20. století probíhalo na suchodolské škole podobně jako jinde – škola musela být vedena dle požadavků doby. Žáci školy s větším či menším nadšením soutěžili ve sběru druhotných surovin a plnili nezbytné socialistické závazky.

Vzhledem k dočasnému zvýšení počtu žáků mohla být zdejší škola od školního roku 1955/1956 opět organizována jako dvoutřídní. Na školu bylo v tomto školním roce zapsáno 42 žáků, kteří byli rozděleni do dvou tříd. První třídu učil ředitel školy Rudolf Provazník a druhou třídu měl na starosti nově příchozí učitel Vilém Selichar. V následujícím školním roce zde jako druhá učitelka působila Eva Rýdlová a po ní zde vyučovala Hana Beranová. V roce 1959 ze školy odešel dosavadní ředitel Rudolf Provazník. Na jeho místo byla školským odborem tehdejšího Okresního národního výboru v Broumově s platností od 1. září 1959 jmenována Emilie Lepšová, která se se svým manželem přistěhovala do služebního bytu ve škole. Manželé Lepšovi (později Pfeifferovi) se záhy aktivně zapojili do života obce – zejména v oblasti tělovýchovy a sportu.

Ve školním roce 1959/1960 navštěvovalo zdejší dvoutřídní školu 35 žáků, rozdělených do pěti postupných ročníků. První třídu (1. a 4. postupný ročník) vyučovala Hana Beranová, druhou třídu (2., 3. a 5. postupný ročník) učila nová ředitelka školy Emilie Lepšová.

V roce 1960 dostala zdejší venkovská dvoutřídní škola nový oficiální název - stala se z ní Základní devítiletá škola (ZDŠ) pro 1.-5. postupný ročník. V přízemí školy byla již od poloviny 50. let zřízena jídelna, ve které se vydávaly obědy, dovážené zprvu ze školní vývařovny v Polici nad Metují. Tuto práci od svého nástupu na školu v roce 1961 po dlouhá léta obětavě zastávala tehdejší školnice paní Lidmila Dostálová. V roce 1963 byla na horním konci obce otevřena nová mateřská škola, ve které byla zřízena i kuchyně. Díky tomu se odsud mohly začít od 1. října 1963 vozit hotové školní obědy do budovy základní školy, kde byly vydávány žákům. Při škole fungoval v této době velmi úspěšný sportovní kroužek. Ve školním roce 1961/1962 se kroužek stal součástí místní tělovýchovné jednoty Sokol a vyvíjel skutečně bohatou sportovní činnost – jeho členové se věnovali lehké atletice, gymnastice, cyklistice, plavání, lyžování či bruslení. Účastnili se s úspěchem řady soutěží a o jejich činnosti referoval dokonce tisk i rozhlas. Žáci se účastnili nejen závodů v obci, ale i celé řady soutěží v blízkém

i vzdálenějším okolí. V zimním období byly pořádány závody v běhu a ve skocích na lyžích a v letním období byl organizován závod v přespolním běhu. Žáci se v této době rovněž zapojili do tzv. závodů na dálku, kdy nepřímo soutěžili v atletických disciplínách s mládeží z vesnic ve Finsku či v tehdejší Německé demokratické republice. Ve školním roce 1962/1963 byla činnost zdejšího sportovního kroužku zdokumentována pracovníky československého státního filmu a v následujícím školním roce 1963/1964 zde soutěž místních dětí s žáky jedné pražské základní školy natáčela i československá televize.

Ve školním roce 1966/1967 se novým ředitelem školy stal Ladislav Kubec. V následujícím školním roce 1967/1968 proběhla generální rekonstrukce školy. Práce započaly dne 13. listopadu 1967 a trvaly až do 31. srpna 1968. Bylo nutno vyklidit celou školní budovu a vyučování se po dobu rekonstrukce přesunulo do objektu bývalé školy na Slavném. Za pomoci žáků, rodičů i dalších místních obyvatel bylo nutné vybavení ve dnech 3. a 4. listopadu 1967 přestěhováno na Slavný a již 6. listopadu 1967 se zde začalo vyučovat. ZDŠ Suchý Důl se tak dočasně stala nejvýše položenou školou v okrese.

Na budově suchodolské školy se mezitím rozběhly stavební práce. Byla provedena vodorovná izolace zdiva, veškeré původní prkenné podlahy byly vyměněny za vlysové a byla vyměněna všechna okna. Venkovní omítka nebyla jen opravena, ale byla provedena zcela nová tvrdá šlechtěná fasáda. V projektu byly nakonec v průběhu stavby provedeny určité změny, jako bylo například zmenšení původních velkých tříd v patře, čímž byl získán prostor pro kabinet a promítací místnost. Do jídelny byly zakoupeny nové stoly a židle a modernizovalo se i další vnitřní vybavení školy.

Rekonstrukce školy byla ukončena v průběhu srpna roku 1968, tedy v období, které se v jiné souvislosti bohužel velmi tragicky zapsalo do historie naší země. Právě tehdy totiž došlo k násilné invazi vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Tato vypjatá a složitá doba samozřejmě velmi silně ovlivnila přípravy na opětovné zahájení výuky i samotný začátek nového školního roku.

Život však musel jít dál. Škola byla i nadále organizována jako dvoutřídní s pěti postupnými ročníky. První třídu vyučoval ředitel školy Ladislav Kubec, třídní učitelkou ve druhé třídě byla Emilie Pfeifferová. Během letních prázdnin roku 1974 byla provedena první fáze instalace nových elektrických akumulčních kamen, které nahradily již nevyhovující kamna na pevná paliva. Kompletní elektrické vytápění bylo nakonec kvůli nutnosti vybudování nové trafostanice dokončeno až v roce 1976, kdy byla celá budova vymalována.

O letních prázdninách roku 1976 ze školy odešel dosavadní ředitel Ladislav Kubec, který zde působil celkem deset let. Kvůli trvalému poklesu počtu žáků byla škola v Suchém Dole v následujícím školním roce 1976/1977 organizována již pouze jako jednotřídní s pouhými třemi postupnými ročníky. Školu v tomto školním roce navštěvovalo pouhých 17 žáků, které vyučovala paní Emilie Pfeifferová.

V květnu a červnu roku 1977 probíhala jednání o dalším fungování zdejší školy. Konečné rozhodnutí přišlo 6. července 1977, kdy školský odbor tehdejšího Okresního národního výboru v Náchodě rozhodl o uzavření zdejší školy k 31. srpnu 1977. Místní děti musely začít dojíždět do Základní devítileté školy v Polici nad Metují. V suchodolské škole se pak ještě provizorně učilo v průběhu 80. let, kdy v Polici nad Metují probíhala rozsáhlá rekonstrukce zdejší školy.

Pro místní školu však její uzavření v roce 1977 naštěstí neznamenalo definitivní konec. Její provoz se nově ustanovenému Obecnímu úřadu v Suchém Dole podařilo po roce 1990 obnovit. Budova prošla v letech 1991-1992 rekonstrukcí a 1. září roku 1992 se zde začalo opět po patnáctileté nucené přestávce opět učit. To je však již jiná kapitola.

Prameny a literatura:

Státní okresní archiv Náchod: Archivní fond (AF) Základní devítiletá škola pro 1.-5.

postupný ročník Suchý Důl, AF Archiv obce Suchý Důl, AF Místní národní výbor Suchý Důl, AF Okresní národní výbor Broumov, AF Okresní národní výbor Náchod Brandejs, Stanislav: Kniha o Polici nad Metují a Policku. Police nad Metují 1940. Hraše, Jan Karel: České školství obecné na Broumovsku, Novoměstsku a Trutnovsku. Nové Město nad Metují 1887. Suchý Důl - Slavný. Historie a současnost. Obec Suchý Důl 2003.
<http://www.malaskola.cz/historie-skoly/>

Mateřská škola v Suchém Dole

Jan Barták

Počátky mateřské školy v Suchém Dole sahají do roku 1961, kdy zdejší místní národní výbor (MNV) dostal povolení k adaptaci „Pášmovy“ chaty v horní části obce směrem na Slavný. Náročná rekonstrukce a rozšíření objektu byly prováděny místními občany v rámci tzv. Akce „Z“. Stavba a veškeré vnitřní práce trvaly do srpna 1963. Okresní hygienická stanice v Náchodě stanovila při kolaudaci kapacitu zařízení na 20 dětí, ale tento počet byl později překračován. První pracovní kolektiv, který tvořila ředitelka Iva Rulfová, učitelka Alena Baudyšová, školnice Božena Švorčíková a kuchařka Marie Jakoubková byl po celé září 1963 zaměstnán náročným úklidem objektu po řemeslnících a přípravami na otevření, ke kterému došlo 1. října 1963. Od nového školního roku 1964/1965 vede školku nová ředitelka Jaroslava Vaníčková spolu s učitelkou Marií Suchomelovou.

V listopadu 1964 byly provedeny terénní úpravy budoucí školní zahrady. Ve školním roce 1965/1966 je ve školce zapsáno celkem 20 dětí, z toho 14 z obcí Suchý Důl a Slavný a 6 dětí až z Police nad Metují, které pravidelně vozí linkový autobus. Kvůli lepší dostupnosti školky byla na podnět MNV zřízena u školky autobusová zastávka na znamení.

V květnu 1974 byla zahájena výstavba nové bytové jednotky pro školníka. O rok později přicházejí na místa školnice a topiče manželé Baldrychovi.

Školní roky ubíhají jako voda. Jejich náplní jsou kromě předškolní výuky a her i pravidelná vystoupení dětí při příležitosti Mezinárodního dne žen, kulturní akce pro místní důchodce či vánoční besídky. Ve školním roce 1975/1976 je ve školce zapsáno 25 dětí – dosud nejvyšší počet.

V roce 1977 byla uzavřena zdejší základní škola a děti z posledního ročníku mateřské školy tak začaly přecházet na základní školu v Polici nad Metují.

V říjnu 1978 byla ve vitrině místního národního výboru umístěna pečlivě připravená výstavka k 15. výročí otevření mateřské školy. Obsahovala i statistiku o počtu dětí, personálu, nákladech na hračky a podobně. Vybavení školní třídy obohatila v témže roce velká nábytková stěna na ukládání hraček, kterou zajistilo Jednotné zemědělské družstvo (JZD) Hvězda Police nad Metují. Tato organizace se zároveň stala novým oficiálním provozovatelem suchodolské mateřské školy.

Ve školním roce 1981/1982 tvoří personál školky ředitelka Alena Švorčíková, učitelka Jana Hejzlarová, kuchařka Helena Baldrychová a školnice Božena Krtičková. V roce 1982 došlo k výměně eternitové střešní krytiny na budově za plechovou a o rok později byl natažen nový plot kolem školní zahrady.

Na konci školního roku 1982/1983 bylo ve školce zapsáno 27 dětí, což byl nový „rekord“. Na konci roku 1990 přešla správa mateřské školy z JZD Hvězda na nově ustavený Obecní úřad Suchý Důl. Počet zapsaných dětí však postupně klesá. V roce 1991 je jich pouze 10 a školce hrozí uzavření. Naštěstí se obci v roce 1992 podařilo obnovit provoz zdejší základní školy a objevila se možnost školku udržet i s menším počtem dětí jako součást místní školy. Od 1. září 1995 tak byla mateřská škola umístěna do budovy této obnovené základní školy a přešla pod její správu.

Prameny a literatura:

Státní okresní archiv Náchod: AF Místní národní výbor Suchý Důl

Pamětní kniha Mateřské školy v Suchém Dole 1963-1995.

Suchý Důl - Slavný. Historie a současnost. Obec Suchý Důl 2003.

Od obnovení suchodolské školy po současnost (1992–2021)

Prvních 14 let

V roce 1992 vrcholilo úsilí místních občanů o znovuotevření zdejší základní školy. Vycházelo z přesvědčení, že v obci, kde není škola, chybí nejen zázemí pro děti, ale vyhasíná také kulturní život. Situaci takové obce vystihl pozdější ředitel místní školy Stanislav Hejlek trefnou větou, že *obec bez školy není obcí úplnou*.

Místní našli pochopení u vedení obce, a tak byla výuka v suchodolské škole obnovena k 1. září 1992. Přestože v tomto školním roce měla jen osm žáků, s dalšími ročníky se jejich počet zvyšoval. Školní kronika o tom píše:

Obdobně jako v jiných obcích, tak i v Suchém Dole, se splnilo přání všech obyvatel, že byla po letech opět otevřena místní základní škola. Velkou měrou se o to zasloužilo zastupitelstvo obce v čele se starostou p. Teinerem. Škola byla organizována nejprve jako jednotřídní s 1. a 2. ročníkem. (...) Zároveň byla zřízena školní družina, kterou vedla p. Věra Kohlová. Obědy byly dováženy z místní mateřské školy a rozděleny v místnosti naproti lidové knihovně v 1. poschodí.

Ve školním roce 1993/1994 byla výuka již organizována ve dvojtřídní škole. V I. třídě (1.–2. ročník) vyučovala Eva Hurdálková z Velkého Poříčí, ve II. třídě (3.–4. ročník) ředitel Václav Lukáš. Ve školní družině opět působila Věra Kohlová, která zde zůstala až do roku 2008.

Větší změny přinesl školní rok 1995/1996, kdy se otevřel 5. ročník a přišel nový ředitel Stanislav Hejlek. Ten dosud působil v Polici nad Metují a předtím v Adršpachu. Ve II. třídě vyučovala Jana Beranová, kterou 30. října vystřídal Josef John. Do budovy školy přešla s učitel-

kou Renatou Scholzovou místní mateřská škola, jež byla umístěna v přízemí po pravé straně. Tehdy měla dvanáct dětí. Od té doby měly obě školy společné vedení. Žáci 4. ročníků dostali možnost výuky cizích jazyků, i když zatím jen v polické škole. V listopadu zahájila v přízemí školy provoz nová tělocvična, určená pro mateřskou školu. Poslední změna toho roku přišla v únoru 1996, kdy se zrušilo dovážení obědů pro žáky a začalo se s jejich přípravou přímo v budově školy.

Obnovená škola se postupně začala otevírat veřejnosti, pro niž pořádala různé akce v podobě besídek a vystoupení, její žáci se také začali prosazovat díky svým studijním výsledkům i mimoškolním aktivitám. Například ve školním roce 2001/2002 byla pro žáky školy uspořádána beseda s rodiči žáků Šimona a Matouše Michalových, oceňovaných v houslových soutěžích v kraji i v celé republice. V dnešní době se oba věnují hře na housle profesionálně jako hráči předního amerického tělesa v Chicagu.

V roce 1999 došlo k přestěhování školní družiny ze II. třídy do upravené školní garáže vedle tělocvičny a bylo založeno Sdružení rodičů. V následujícím roce škola získala od obecního úřadu první počítač s tiskárnou, přičemž další čtyři, které se staly základem budoucího počítačového vybavení školy, následovaly v roce 2002/2003 v rámci projektu Internet do škol.

Na počátku září 2003 prošla rekonstrukcí školní kuchyně, aby vyhovovala platným hygienickým požadavkům. Byla oddělena místnost pro hrubou přípravu brambor a zeleniny a také došlo k rozšíření jídelny o část bývalého obecního úřadu. Stavebními úpravami se zvětšila kapacita mateřské školy na 14 dětí. V dalších letech školní kuchyně získávala další vybavení.

Zimní pohled na školu v únoru 2006 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Škola po přestavbě, zima 2011

Od roku 2004 začaly být podle zákona základní i střední školy zřizovány ve formě příspěvkových organizací či právnických osob. Zřizovateli základních škol se většinou staly obce či svazky obcí. Naše škola byla ustavena jako jednotný celek vzdělávání pod názvem Základní škola a Mateřská škola Suchý Důl, příspěvková organizace. Takto školy získaly určitou samostatnost v hospodaření, ale v důsledku zvyšování administrativy ve všech oblastech došlo k pracovnímu přetížení jejich ředitelů, obzvláště v malotřídních školách. Pozitivem je, že zdejší škole se podařilo vybudovat si skvělé postavení mezi školami tohoto typu nejen na Policku, ale v daleko širším kontextu.

Školský zákon z r. 2004 také stanovil počet žáků ve třídách na všech malotřídních školách, podle něhož na dvoutřídní muselo být aspoň 12 dětí. V důsledku toho byla řada obcí donucena své školy uzavřít, což Suchý Důl s jeho 26 žáky naštěstí nepotkalo. Naše škola přežila i školní rok 2010/2011, kdy byl počet žáků pouze pět, historicky nejnižší za období od nového otevření.

Nejdůležitější událostí roku 2004, která se pak projevovala i v dalších letech, bylo započaté partnerství škol Suchý Důl – Vambeřice, uzavřené v rámci partnerství obou obcí. O něm píšeme v kapitole o historii obce. Z česko-polské spolupráce se zrodila řada akcí trvajících dodnes. Za aktivity v souvislosti se suchodolsko-vambeřickou spoluprací oceněna zaměstnankyně školy Blanka Voborníková, později Klímová.

Na konci školního roku 2004/2005 odešel do důchodu ředitel školy Stanislav Hejlek, který za pečlivou práci získal čestné uznání.

Školní rok 2005/2006, začátek nové podoby školy

Nová etapa v historii suchodolské školy začala v září 2005 s příchodem ředitelky PaedDr. Lenky Formánkové, která začala hned po nástupu uplatňovat dosavadní zkušenosti s vedením malotřídní školy, získané v ZŠ Ochoz

u Brna. Běh školy pod jejím vedením se proměnil v celku i v jednotlivostech, a výčet jí zaváděných novinek by byl hodně dlouhý. Z pilířů nové koncepce jmenujme společná setkávání žáků na ranním kruhu, diskuse, sebehodnocení, slovní hodnocení žáků v rámci pololetního vysvědčení, motivaci žáků pro školní práci, zvonění dle časových možností a tempa práce žáků, zapojení výtvarného projevu do výuky, rozvoj logického úsudku, smyslového vnímání a praktické činnosti. Především však rozvoj vlastní zodpovědnosti a sebedůvěry. Někteří rodiče začali to, čeho byli svědky, označovat jako *školu jinak*.

Svébytnost zvonění, zmíněného výše, spočívá v tom, že na konci hodiny nezní tradiční zvonění z chodby, ale cinkání zvonečků z jednotlivých tříd. Zvonky byly pořízeny obcí při příležitosti oslav výročí v roce 2000. O něm více v kapitole o historii obce. Školní zvonění je tak vlastně spojeno s novodobou historií obce.

Přestože nebyl dostatek finančních prostředků na změnu prostor, i s tím málem se vedle přístupu vedení a stylu výuky začalo hned od prázdnin 2005 měnit vybavení tříd a také jejich výzdoba. Velkou roli sehrál i vysoký počet prvňáčků v roce 2005. Bylo jich celkem deset.

Aby rodičům nechyběly informace o chodu školy, začal vycházet nový školní časopis *Strom*, kde jsou vedle textů vedení školy otiskovány rovněž příspěvky dětí, včetně jejich kreseb. Časopis měl nejprve listinnou podobu, později byl vydáván elektronicky. Ve spolupráci s Jitkou Klímovou, která vedla jako zájmový útvar školy kroužek *Tvořeníčko*, začaly vznikat nejen zajímavé projektové dny, jako např. *Víla Podzimu*, *Den ovoce a zeleniny*, *Den barevné pastelky* (na podporu nevidomých). Spolupráce probíhala i na Vánočním setkání, a v souvislosti s tím byl položen základ tradičních adventních oslav v Suchém Dole. První suchodolský školní Adventní jarmark se konal hned v roce 2005. Tato akce si postupně získala obrovskou oblibu a podporu občanů nejen ze Suchého Dolu, ale i z okolí. V posledních letech ovlivnila jeho konání epidemie covidu-19, v roce 2020 byl zrušen a v roce 2021 se konal formou online výstavy dětských vánočních výrobků na webových stránkách školy a v Pellyho domech v Polici nad Metují.

Škola časem začala získávat drobnější finanční dotace z projektů Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, euroregionu Glacensis a MŠMT a využila je především ve dvou oblastech. Jednak postupně doplňovala a obnovovala vybavení tříd a školní kuchyně, ale rovněž investovala do přímé podpory žáků. Díky získaným prostředkům bylo možné uspořádat týdenní lyžařský kurz v Krkonoších a také jarní pobyt v Ekostanici Horní Maršov.

Obec jako zřizovatel se významně zasadila o opravy školy, jichž byla nakonec celá série. K první z nich došlo před Vánoce 2005, kdy se měnila střešní krytina. Tehdy byly původní trámy nahrazeny kovovou střešní konstrukcí tak, aby v budoucnu bylo možné vybudovat zde půdní vestavbu. Vše probíhalo za provozu školy.

Ředitelé Základní (a mateřské) školy v Suchém Dole od znovuotevření

1992–1995	Václav Lukáš
1995–2005	Stanislav Hejlek
2005–nyní	PaedDr. Lenka Formánková, od roku 2009 Soumarová

Poznámky

r. 1992 byl otevřen pouze 1.–4. ročník
od r. 1995 je v provozu i 5. ročník ve dvoutřídní
od r. 1995 byli ředitelé školy zároveň řediteli mateřské školy
od r. 2019 je škola vedena oficiálně jako trojtřídní

Zaměstnanci školy ve zlomovém roce 2005/2006

PaedDr. Lenka Formánková	ředitelka školy a třídní učitelka v I. třídě (1.–2. ročník)
PhDr. Vlasta Vašová	třídní učitelka ve II. třídě (3.–5. ročník)
Věra Kohlová	vychovatelka ve školní družině
Petra Geislerová	asistentka pedagoga
Renata Scholzová	učitelka v mateřské škole
Radka Gavelková	kuchařka
Blanka Klímová	vedoucí školní jídelny

Ve stejném roce byla naše škola zařazena spolu s dalšími sedmi z celé ČR do školního vzdělávacího programu základního školství. Projekt měl vést k zavedení zcela nového způsobu výuky. V přípravné fázi ředitelka školy za roční spolupráce s Výzkumným ústavem pedagogickým v Praze koncipovala obnovu výchovného a vzdělávacího plánu školy a zkvalitnění výuky na 1. stupni a od 1. září 2006 pak došlo k aplikaci vzdělávacího programu Jak roste strom, jehož název vychází z myšlenky školského reformátora J. A. Komenského:

Všechny hlavní větve, které má mít strom, vyhájí strom ze svého kmene hned v prvních letech, takže později není třeba nic jiného, než aby rostly. Tak tedy všechno, čím chceme člověka opatřit pro potřebu celého života, to všechno mu musí být vštěpováno hned, v této první škole.

V rámci projektu byl zaveden nový vyučovací předmět *praktický život*, využívající prvky alternativní Montessori pedagogiky. Cílem předmětu je pěstovat v dětech pocit odpovědnosti za odvedenou práci a vytvářet dobré pracovní návyky. Protože by však výchova měla být komplexní, je zároveň třeba podporovat rozvoj smyslového vní-

Oprava střechy školy, prosinec 2005 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

mání žáků, k čemuž slouží dřevěné Montessori pomůcky, jež škola začala postupně nakupovat. O rok později se zavedl další nový předmět pro žáky 1. ročníku, malování čtení, spočívající v propojení výtvarného vyjádření s výukou hlásek. Děti se tak formou hry a kresby učí vnímat nová písmena. Škola v klidném prostředí, kde povinnost střídá hra, zábava, poučení, kresba, zpěv a pohybové aktivity, je ideálním místem ke správnému rozvoji dítěte. A to vše naše malotřídní škola naplňuje. Stále však platí zásady umět číst, obhájit si svůj názor a být slušným člověkem. Zpětnou vazbu pak všichni učitelé získají při porovnání prvňáčka s osobnosti páťáka, který školu opouští.

Pomůcky Montessori (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Plánované akce v předvánočním čase (2017)

3. 12.	Rozsvícení vánočního stromu v 17 hod a předvánoční jarmark s dílničkami v sále. Srdečně zveme malé i velké, občerstvení zajištěno.
5. 12.	Mikulášská nadílka ve škole i školce
14. 12.	Divadlo MATÝSEK ve škole v 10.30 hod. (MŠ + 1.-2.roč.), starší žáci představení v Jiráskově divadle + výstava betlémů.
15. 12.	Slavnost SLABIKÁŘE pro 1. roč.
19. 12.	Vánoční besídka v 17 hod, na kterou se již určitě těšíte. Tentokrát vánoční pohádka s inspirací Josefa Lady. Od 17 hod se budou ozývat nejprve hlásky dětí ze školky a potom již spustíme slíbenou pohádku. Nápoje a jednoduché občerstvení zajištěno.
20. 12.	Školní překvapení – vánoční výlet Poniklá – ozdoby, oběd se formě řízku bude dětem připraven. Návrat je počítám nejpozději do 15 hod.
21. 12.	Tradiční pečení vánoček a výroba kuliček od Vlasty.
22. 12.	Třídní zpívání koled, malování přáníček, besídka v družince, dárečky, běžné ukončení družiny jako každý jiný pátek do 15.30 hod.

Již padla zmínka o tom, že škola se významně zapojila do společenského dění v obci. O tom, jak bohatý bývá školní předvánoční program, svědčí stránky Občasníku Suchý Důl. Jako jeden příklad za všechny kopírujeme akce z roku 2017 (viz rámeček výše).

Na jaře 2006 ožil sál kulturního domu besídkou pro maminky. Novinkou bylo první slavnostní stužkování nejstarších žáků školy modrou pamětní stužkou s citátem a rokem ukončení docházky do suchodolské školy. Hudební doprovod slavnostního pasování nejstarších žáků a vyřazení na další cestu za vzděláním tvořil pochod z opery Aida.

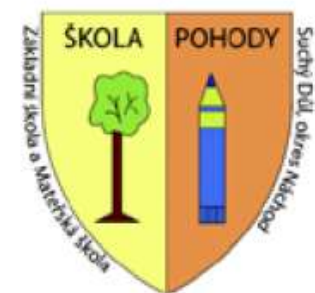
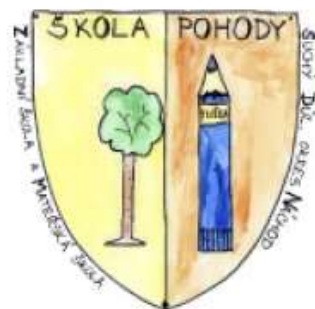
Podobu spolupráce s polskou školou ve Vamberčicích, vytvořenou v roce 2004, obohatil v květnu 2006 nový prvek – branný závod hlídek. Za pomoci hasičů, TJ Sokol a některých rodičů se tak zrodila tradice sportovních setkávání žáků obou škol.

Z dalších akcí pro děti, a často i jejich rodiče, patřil výlet do muzea automobilky Škoda v Mladé Boleslavi nebo do obřího akvária v Hradci Králové, vítání nových občánků, kulturní vystoupení žáků u příležitosti slavnostního otevření parkoviště na Slavném v roce 2006 a jiné. Vznikl návrh na nový kalendář pro veřejnost v rámci projektu Památné stromy v Suchém Dole, Léčivé byliny, Spisovatelé.

Na jednom ze společných setkávání žáků počátkem školního roku 2005/2006 se zrodila myšlenka na vytvoření školního loga podle návrhu dětí. Námět byl volný, měl se vztahovat k naší malinké školičce uprostřed pěkné přírody. Uzávěrka dětských návrhů byla do konce listopadu 2005 a obrázky se jen hrnuly. Privítali jsme i podnět od rodičů, aby se součástí loga stal název Škola pohody. O vítězi soutěže opět rozhodly děti, a jejich výběr je prostý, a přitom výstižný. Symbolem školy, a zároveň jejím logem, se stala barevná kouzelná pastelka a památný strom, vycházející ze znaku Suchého Dolu. Za vytvo-

Stužkování, květen 2016 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Vlevo školní prapor, vysvěcený na podzim 2007 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl). Vpravo školní logo – nahoře původní kresba Ondřeje Sobotky z r. 2006, dole počítačová podoba z r. 2015

ření návrhu děkujeme Ondrovi Sobotkovi. Toto logo školy používá pro propagaci své činnosti a v hlavičce na významných dokumentech. Později bylo pro oficiální využití upraveno do vhodného grafického formátu.

O rok později k logu přibyl i krásný školní prapor s výšivkou loga. Vznik nového školního praporu podnítila zmínka ve starých archívních kronikách, kde se praví: *Dne 14. června 1868 byl za přičinění školních dobrodinců posvěcen školní prapor z lněné látky červené a bílé.* Současný školní prapor je barevnou obdobou původního, jenž

se nedochoval. Je vyroben z červeného a bílého saténu o rozměrech 90×60 cm. Barevný pruh je uprostřed ozdoben pestrou výšivkou školního loga, které vzniklo na podzim roku 2005 jako výsledek dětské soutěže (viz výše). Název a sídlo školy jsou vyšity zlatým tiskacím písmem. Slavnostní vysvěcení praporu u příležitosti suchodolského posvěcení se uskutečnilo dne 1. října 2007, společně s převzetím modré stuhy pro obec v soutěži Vesnice roku 2007. Prapor se bude používat k slavnostním příležitostem a propagaci školy na veřejnosti.

Slavnostní vysvěcení praporu u příležitosti suchodolského posvěcení se uskutečnilo dne 1. října 2007 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Léta 2006–2013

Přehled událostí tohoto období uvádíme citátem z vítězné práce literární soutěže, vypsané pro školy v naší oblasti:

Moře, ze kterého se voda vylije, je jako budoucnost, ze které štěstí uteče. Moře, ze kterého se voda nevylije, je jako budoucnost, ze které štěstí neuteče. Takovou budoucnost by si přál každý. I já. Barbora Volková, 2006, 10 let.

První školní rok tohoto období, tedy 2006/2007, byl bohatý na aktivity pro děti, i když nejvíce času zabrala příprava dvou velkých akcí, které čekaly na svou realizaci v budoucnu. Jednak to byla setkávání s polským partnerem, pro něž jsme chystali náplň, ale zejména se pracovalo na technických podkladech pro přestavbu školy, plánovanou na léta 2009–2010, o níž píšeme dále. Z aktivit pro děti uvedme tři projekty s názvy Čtení pro radost, Indiánský den a Božena Němcová, dále výlet do historické vesničky starých zemědělců a jiné. Vydali jsme brožurku o historii obce a školy pod názvem *Za poznáním Suchého Dolu* a také prospekt *Léčivé byliny* s polským překladem, který tvořily děti v rámci pobytu polských žáků u nás.

Pokud jde o výuku, v roce 2008/2009 byl v naší škole zaveden důležitý inovační prvek – výuka čtení zvaná Šfumato, díky níž dítě čte plynule a s porozuměním.

Na konci školního roku 2008/2009 začala významná rekonstrukce školní budovy, o čemž píšeme detailněji v oddíle Přehled rekonstrukcí školy po jejím znovuote-

vření. Je velmi důležité, že jsme našli pochopení u dodavatelů a vše probíhalo během provozu, což ale bylo samozřejmě spojeno s různými provizorními řešeními.

Od září 2009 začala již v nových prostorách pracovat mateřská škola. V prosinci 2009 získala škola dotaci na nový nábytek, jejíž zásluhou bylo dokončeno vybavení nové školky. Tak vedle vybavení ložnice novým nábytkem získaly novou tvář i herna a výtvarný koutek. Kapacita předškolního zařízení se zvýšila na 25 dětí.

V září 2010 byl po generální opravě školy v rámci česko-polského investičního projektu zahájen provoz v celkově jiném prostorovém uspořádání a vybavení, které se ještě doplňovalo a modernizovalo. Škole ve zcela novém kabátě se začalo říkat „žlutá školička“. Po ukončení opravy jsme o posvícení uspořádali výstavu v prostorách školy, kterou kromě místních občanů navštívily desítky hostů, včetně zástupců krajského úřadu. Již během opravy, ale i po jejím ukončení, došlo k řadě akcí a výměně žáků mezi oběma partnery přeshraniční spolupráce. Několikrát tak naši žáci pobývali v Polsku, např. u Radkovského zálivu nebo ve Vamberčicích, a my jsme zase hostili žáky z Vamberčic.

Od školního roku 2010/2011 škola zařadila do své práce aktivity pro předškoláky a jejich rodiče. Ve spolupráci se Společností Montessori Praha zavedla kurz Šance pro vaše dítě, v jehož průběhu jsou budoucí prvňáci připravováni na vstup do školy tak, aby vše zvládli nejen snadno, ale i úspěšně. Kurz si za dobu své existence již získal popularitu nejen v naší obci, ale i v okolí.

Nová „žlutá školička“, červen 2015 (archiv obce)

Cyklus Šance Montessori, duben 2014 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Ukončení cyklu Šance, duben 2014

V červenci 2012 se škola účastnila slavnostního posvěcení nové Zelené kapličky, která byla vystavěna namísto předešlé. O okolnostech i průběhu akce se píše v kapitole o historii obce. V létě toho roku vybudovala firma Bonita Brno na školní zahradě nové dřevěné hřiště a v tomto období jsme zavedli letní aktivitu Vaření v Pěkově.

Ve školním roce 2012/2013 došlo ke změně způsobu hodnocení vědomostí a znalostí žáků 5. ročníku – dosavadní tzv. malou maturitu jsme nahradili celostátním systémem testování žáků těchto ročníků.

Mnoho změn proběhlo v kolektivu zaměstnanců školy, připomeňme aspoň dvě dlouholeté pedagožky. V roce 2008 odešla do důchodu družinářka Věra Kohlová, jež ve škole působila od jejího znovuootevření roku 1992 a jistě se zapsala do paměti mnoha dětí. V únoru 2013 onemocněla učitelka Vlasta Vašová, jež 1. června 2013 své těžké nemoci podlehl. Na rozloučení s ní, konané v Polici, přišli zaměstnanci i žáci poděkovat za vše, co pro školu po celou dobu svého působení od roku 1995 vykonala.

Školní rok 2010/2011 byl kritický s ohledem na počet žáků. Zahajovací stav v září 2010 byl ještě během listopadu 2010 snížen, když z naší školy odešel žák s oslabením, a počet žáků se tak dostal na kritickou hodnotu 15 dětí. Neměli jsme žádného žáka 5. ročníku. Protože se jednalo o rok po velmi finančně náročné dostavbě školy, zachránilo nás schválení evropské dotace.

Léta 2013–2021

Během letních prázdnin roku 2014 došlo k pestřejší výmalbě školy. Stěny vyzdobila kresbami paní Helena Mandysová z Hronova. Změna se nejvíce projevila ve školní jídelně, protože tam jsme navíc z ušetřených prostředků nakoupili nový nábytek.

Školní rok 2014/2015 začal zajímavými akcemi. Rozjel se např. nově zařazený cyklus besed pro naše žáky s nakladatelstvím dětské literatury Thovt Praha a se spisovatelkou Evou Semerákovou. Významnou akcí bylo otevření nového obecního kulturního sálu v listopadu 2014. Při té příležitosti jsme připravili vystoupení pro hosty, výstavu fotek z přestavby sálu a jarmark. Program kulturního sálu naplňujeme pravidelně, oblíbené jsou besídky a produkce žáků a k neúspěšnějším aktivitám patří dětské zpracování známého filmu Noc na Karlštejně a pohádek Zlatovláska, Mrazík, O dvanácti měsíčkách nebo Ledové království, zpívání pod názvem Přátelé Zeleného údolí a řada dalších pořadů. Největšího úspěchu dosáhly Zlatovláska a Noc na Karlštejně, a proto je děti předvedly i na scéně Kollárova divadla v Polici n. Metují. V červnu 2014 jsme zavedli tradici obdarování nejstarších žáků pamětní fotoknihou připomínající léta, která děti strávily v naší škole. To vše probíhá v souvislosti s akcí učitelského loučení s pátáky, kdy učitelky připravují pro nejstarší děti zhudebněné texty v podobě písniček na rozloučenou. Na oslavu ukončení 5. ročníku pořádáme také výlety a exkurze jako inspiraci do budoucího života. Tak se plní naše poslání vybudovat v obci důstojné místo pro vzdělávání a výchovu, odkud si absolventi odnášejí nejen vědomosti a znalosti, ale též prožitky a vzpomínky i vědomí, že suchodolskou školu stojí za to prožít, projít a absolvovat.

Ze školních projektů ve vlastní režii jmenujme např. Cestománii, Den měření a experimentů, Zvířata okolí, Naše chalupy a roubenky, Kostely Broumovska a mnoho jiných. Během těchto akcí se dětem rozšířily znalosti a schopnosti i jiným směrem, nežli kterým by podle běžných představ měla vést školní výuka. Také jsme vytvořili nádherné šátky pro maminky a dva kalendáře – Kostely Broumovska s dětskými kresbami a fotografiemi a také Památné stromy. V roce 2010 jsme se v rámci školního vý-

letu vypravili na psí farmu do Maxova, ale konaly se i další výlety, do Nechanic, Letohradu, Prahy nebo Kladrub, stejně jako do míst v blízkém okolí. Za zmínku stojí táboření na Broďáku a Ostaši, další vaření na hřišti v Pěkově i na chaloupce ředitelky. Od roku 2019 se do omezení, způsobených covidem, konaly vícedenní akce pro žáky v Krkonoších, Jizerských horách či v kempu Sedmihorky. Výletovali i zaměstnanci školy.

V letech 2017 a 2018 proběhla investiční dotace obce do vybavení školní kuchyně, pro niž jsme zakoupili nejmodernější vybavení. Novinkou mezi mimoškolními aktivitami byl zrod tanečního seskupení žáků pod vedením Pavlína Noskové, jež obohatilo program školy i obecní bál předtančením. Na podzim 2018 došlo ke změně ve vedení obce, a proto jsme se rozloučili s končícím starostou panem Vítězslavem Vítkem a místostarostou Ing. Václavem Podstatou. Na suchodolském posvícení jim žáci zazpívali a ředitelka poděkovala za dlouholetou podporu školy.

Přes prázdniny 2018 byla vybudována v zadní části družiny nová třída, umožňující výuku dělených hodin češtiny a matematiky ve spojených ročnících. Tato výuka se tak osvědčila, že jsme podali žádost ke zřizovateli o možnost výuky ve trojtřídní škole, a od 1. září 2019 pracujeme v naší škole ve trojtřídní. Umožnila to reforma financování regionálního školství a metodika tzv. Phmax školy. V důsledku toho došlo k úpravě pracovních úvazků všech pedagogických pracovníků a mohli jsme rozdělit vyšší ročníky s náročnou výukou, což výrazně napomohlo zvýšení kvality vzdělávání.

V roce 2019 naše škola iniciovala založení platformy malotřídních škol regionu v rámci MAS (Místní akční skupina) Stolové hory. Cílem této aktivity pro malotřídní školy je nejen setkávání učitelů, ale především žáků, a také vzájemné soutěže mezi malými školami regionu. Naše škola byla prvním pořadatelem řady vzájemných setkávání žáků malotřídních škol.

V listopadu 2020 se škola zapojila do pilotního projektu MŠMT Kombinované vzdělávání na základě požadavků distanční výuky. Jsme zásadně proti svévolné formě distanční výuky v naší škole, pokud není nutná karanténa nebo omezení z jiných důvodů, např. technických. Poslední zkušenosti s uzavíráním školy nás přesvědčily, jak důležité je běžné každodenní setkávání, co je pro žáky velmi potřebné. Proto jsme kombinované vzdělávání uchopili jako příležitost k obohacení běžné každodenní prezenční výuky, ne jako trvalý způsob fungování. Program byl podpořen od 1. září 2021 na základě rozhodnutí MŠMT.

V létě 2020 proběhlo další malování celé školy ve veselých barevných tónech, aby působila na děti příjemně a vytvořila zázemí klidu a pohody. Přes léto jsme podali návrh zřizovateli na změnu organizace knihovny, jež se dosud využívala jen jeden den v týdnu. Proto se nakoupil nový nábytek a v knihovně vzniklo zázemí pro nejmenší čtenáře v rámci každodenní výuky čtení a mluvnice.

Výlet do Ratibořic, prosinec 2011 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Obálka fotoknihy pro pátáky končící školu roku 2019 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Noc na Karlštejně, prosinec 2019 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Ocenění v soutěži Škol(k)a jinak 2018 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Nástěnka (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

V září 2020 došlo při instalaci nového školního serveru vinou dodavatelské firmy ke značné ztrátě školních dat, nicméně v průběhu školního roku byla zavedena důsledná kontrola elektronického prostředí školy. Na již evidované doméně www.malaskola.cz byl všem zaměstnancům školy aktivován pracovní účet a se souhlasem zákonných zástupců jako příprava na možná omezení v důsledku tehdejší pandemie byl zřízen školní účet i každému žákovi. Webové stránky školy se pak v době uzavření školy

ukázaly jako důležitý spojovací prvek mezi školou, žáky a rodiči a napomáhaly při nuceném zavedení online výuky. Dalším cílem webových stránek je dobrá prezentace a zviditelnění školy v regionu.

Jako velmi prozíravá se ukázala investice do nákupu nových učebnic a dalších pracovních materiálů pro žáky v září 2020, protože umožňují interaktivní propojení mezi učitelem a žáky při online výuce. Všechny tři třídy jsou vybaveny novými kvalitními tabulemi a interaktiv-

Ukončení školního roku, červen 2021 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Rozvoj digitální gramotnosti žáků, prosinec 2021 (archív ZŠ a MŠ Suchý Důl)

ními projektory Epson, samozřejmě je propojení celé školy prostřednictvím Wi-Fi. Tak lze kdekoliv připojit tablet či notebook a provádět i online výuku, například při onemocnění žáka. Významným krokem v procesu digitalizace školy byl nákup 15 tabletů pro žáky v rámci dotace Euroregionu Glacensis. Z dotace kraje jsme pro žáky získali také 20 kvalitních notebooků s dotykovým perem. Jsme tak dobře připraveni na další možnou vlnu uzavření, ale i na posílení výuky ICT a změny pojetí předmětu Informatika na základní škole. Notebooky se využívají k běžné výuce i domácí přípravě od 3. ročníku.

V tomto období nastala komplikovaná personální situace v důsledku vážného onemocnění ředitelky školy, ale navzdory její absenci v důsledku operace a následné roční léčby nebyla škola o vedení oslabena. Ředitelka vykonávala administrativní a řídicí práci jednak z domova v rámci home office, ale během zdravotních procházek i osobně. Jako pedagožky se tehdy plně osvědčily Zdeňka Schirlová a Irina Šípková, a díky všem, tedy i ostatnímu personálu, se tuto situaci se podařilo zvládnout, což je dobré ponaučení do budoucna. Ani sboru mateřské školy se nevyhnuly zdravotní problémy, protože během letních prázdnin 2020 postihlo zákeřné onemocnění učitelku Renatu Schulzovou, za níž bylo urychleně třeba zajistit náhradníka, tím spíše, že od září 2020 byl do školky přijat žák se zdravotním omezením, který potřeboval asistenci. Tu vykonává zkušená pedagožka Anna Vajsarová.

Do historie školy, celé naší země, a vlastně celé planety, patří onemocnění covid-19. Jeho pandemie ochromila veškerý život, a tudíž samozřejmě školství obecně, a také naši školu. S omezeními, jaká její průběh provázela, jsme se potýkali všichni, i když v různých oblastech se projevovovala různě. Situace ve školství však byla obzvláště náročná, a svým způsobem iniciační, z čehož vyplývá, že

školství po covidu už nikdy nebude takové jako před ním. Není v možnostech této knihy popisovat martýrium, jímž jsme v naší školičce prošli. Přes všechna omezení, řadu nejasností i nejednotné a nepřímé specifikace školské politiky si však vedení školy i všichni zaměstnanci jednoznačně uvědomují důležitou roli školy v naší obci a nutnost jejího zachování. Jsme si dobře vědomi stopy, kterou novodobá historie školy od znovuočtení v září 1992 zanechala v životech příslušníků místní mladé generace. Za podpory obce, rodičů, všech učitelů a řady spolupracujících organizací vznikla škola s pevným základem výchovy i kvalitního vzdělání zcela v souladu s ideou toho, jakou školu potřebujeme a co požadujeme po žácích jako představitelích nové generace občanů. Je to samostatnost, zodpovědnost, rozhodnost v jednání, upřímnost bez lží, přetvářky a podvodů. K těmto hodnotám je od prvopočátku s láskou vedeme, stejně jako k poctivé práci, vlastnímu názoru, k umění naslouchat druhým, vytvořit si vlastní postoj a být slušným, plnoprávným člověkem.

Rekonstrukce školy po jejím znovuočtení

Významným mezníkem v procesu dílčích oprav byl projekt přestavby a zmodernizování školní budovy, nazvaný Rozšíření vzdělávací, volnočasové a kulturní spolupráce Radkov – Suchý Důl, o němž se detailněji píše v poslední kapitole této knihy. Zde je přehled všech kroků:

Generální oprava začala 25. června 2009. Bylo vybouráno staré horní schodiště a pro stavební výtah se rozebrala střešní krytina. Dodavatel Movis dokázal všechny dohodnuté práce zajistit přes letní prázdniny, takže nový

Budování nové střechy v tělocvičně, podzim 2009 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Zateplení a nová fasáda, červen 2010 (archiv ZŠ a MŠ Suchý Důl)

Nová tělocvična, květen 2013 (foto J. Těr)

Přehled rekonstrukcí školy

2003	Oprava školní kuchyně a sociálního zázemí školní jídelny	1,3 mil. Kč
2005	Výměna dřevěných trámů za ocelovou konstrukci střechy, výměna krytiny	1 mil. Kč
2007	Výměna oken	0,5 mil. Kč
2009	Oprava stropů a rekonstrukce předškolního zařízení	4,5 mil. Kč
2010	Stavba nové tělocvičny, dokončení půdních prostor	5 mil. Kč
2010	Zateplení budovy a nová fasáda	1 mil. Kč
2010	Rekonstrukce schodiště	190 tis. Kč
2012	Vybudování dětského hřiště	150 tis. Kč

školní rok začal ve stanovený den, 4. září 2009. V průběhu školního roku se pak za plného provozu budovala nástavba tělocvičny, což bylo třeba zvládnout do zimních měsíců, aby se nová tělocvična dostala do prvního sněžení pod střešní obloukovou konstrukcí. Na jaře 2010 se prováděly stavební úpravy v horní části budovy. V půdní vestavbě vznikly pomocí sádkartonové konstrukce nové prostory pro družinu, knihovnu, sociální zařízení, sklad výtvarných potřeb a sklad pro obecní loutkové divadlo. V květnu se dokončovaly práce na podlaze tělocvičny a poté venkovní práce na obnově a zateplení fasády. Zateplování za použití 14centimetrového polystyrenu probíhalo v deštivých květnových týdnech, důsledkem čehož byl nános malých bílých kuliček polystyrenu po celé škole. Pro povrchovou úpravu fasády byla zvolena žlutá barva v kombinaci světlého a tmavého odstínu. Po dobu práce na fasádě sloužil pro vstup do budovy provizorní průchod v zadní části budovy. Nad hlavním vchodem byl obnoven kamenný nápis ŠKOLA z roku 1879 a bylo vybudováno nové vstupní schodiště s kamenným obkladem. Vzhled nové školy umocnilo slavnostní posvěcení budovy Mons. Marianem Lewickým v září 2010.

Lenka Soumarová

Prameny a literatura:

Školní kronika Základní školy Suchý Důl, roky 1992–2005, zapsal p. Stanislav Hejlek.

Školní evidence Měsíčních plánů.

Výroční zprávy školy.

TEINER, Zdeněk, KOHL, Jiří a kol. *Suchý Důl, Slavný: historie a současnost*. Suchý Důl: Obec Suchý Důl, 2003. ISBN 80-239-1859-1.

Historie naší školy. In: *ZŠ a MŠ Suchý Důl* [online]. © 2022 [cit. 14. 3. 2022]. Dostupné z: <http://www.malaskola.cz/skola/historie-skoly/>

Struktura školy

Předškolní i základní vzdělávání 1.stupně vytváří jednotný domácí celek. Práce v třídních kolektivech je založena na vstřícné rodinné atmosféře při využívání moderní, nově pořízené techniky. Novotou voní také interiéry s propracovaným nábytkem, podlahovými krytinami, obklady, nemluvě o knihách a kvalitních a nákladných učebních pomůckách – jednoduše řečeno, děti se zde mohou cítit stále jako doma.

Přednosti, díky nimž suchodolská škola stále více získává na své oblibě, jsou: dobře vybavené malé rodinné zázemí zajišťující veškerou péči týkající se vzdělávání dětí;

- **zařazení metod a pomůcek pedagogiky Montessori**, které názorným způsobem rozvíjí schopnosti dětí;
- **zavedení předmětu Praktický život pro 1.-2.roč., kde si děti osvojují běžné pracovní činnosti**;
- možnost zařazení žáků jak nadaných, tak i dětí se speciálními vzdělávacími potřebami;
- dosahování dobrých výsledků žáků na dalším stupni vzdělávání i na víceletých gymnáziích;
- škola je zapojena v řadě přeshraničních evropských projektů přispívajících k mnoha zajímavým volnočasovým aktivitám;

Specifikem školy je zavedení nového předmětu Praktický život pro mladší žáky spojené třídy 1.+ 2.roč. inspirovaného principy Montessori pedagogiky. A že je tento předmět mezi dětmi nesmírně oblíben, se není čemu divit.

Výuka čtení v 1.roč. probíhá podle metod Sfumata. Děti se v 1.pololetí každý týden seznamují s novou hláskou. A v pátek potom přijde oblíbená hodina Praktického života, kde se na počáteční hlásku připraví nejrůznější aktivity hrubé i jemné motoriky, procvičení pracovních návyků a kreslení. Děti nejvíce láká práce na připravených úkolech typu, co dělám v kuchyni, jak pomáhat tátovi, atd.

Např. hláska U- umývání nádobí, utěrky a skládání ubrousku, co je to ulita, uzávěr a jeho otevření a zavření.

V jiných hodinách děti s nadšením stříhaly, vyráběly jednohubky, ovocné saláty, pilovaly, zatloukaly hřebíčky, vyšivaly...S úžasem jsme si uvědomili, jak jednoduše lze každou hlásku přiřadit k obyčejným činnostem běžného života. V závěru hodiny potom vyrobili papírový výrobek dle patřiční hlásky. **Ovlivnění pracovními tácky dle principu Montessori pedagogiky jsme tak nabídli dětem nevšední spojení výuky prvočátečního čtení a praktické práce.**

Naší snahou je stále co zlepšovat tak, aby škola i nadále byla vizitkou krásné obce, která v roce 2002 zvítězila v soutěži Obec roku.

Charakteristika žáků:

Školu navštěvují děti přímo ze Suchého Dolu, Slavného a Hlavňova, a z Hronova Kostelce a z Police n/ Met.. Začátek a konec vyučování je limitován autobusovým spojením. Máme dobré zkušenosti s integrací žáků SVP, i tělesně postižených.

Do budoucna je snahou školy rozvoj individuálního přístupu od MŠ a zachování počtu žáků, včetně posílení kvalitní výuky kvalifikovanými pedagogickými pracovníky.

NÁVRH UČ PLÁNU

příloha pro školní rok 2021/2022

vzdělávací oblast	vzdělávací obor	vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	z toho DČD
1. Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7	7	8	7	8	37	4
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	2	2	3	3	3	13	4
2. Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	25	5
3. Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	1	1	2	0
4. Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	-	-	13	2
		Zeměpis	-	-	-	1	1		
		Historie	-	-	-	1	1		
		Přírodověda	-	-	-	1	1		
5. Umění a kultura	Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	13	1
		Výtvarná výchova	1	1	2	2	2		
6. Člověk a zdraví	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
7. Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	0,5	0,5	1	1	1	5	0
		Praktický život	0,5	0,5	-	-	-		
celková časová dotace			21	21	25	25	26	118	16

Zázemí školy:

Škola je starou budovou, ale v posledních letech prošla postupně generálními opravami vnějšího i vnitřního vzhledu. Došlo k navýšení kapacity předškolního zařízení (na 25 dětí), zlepšení prostředí pro děti mladšího i školního věku a obec získala sportovní prostor, která je využívána v odpoledních a večerních hodinách i ostatními složkami a občany obce.

Materiální vybavení se za poslední roky značně zlepšilo. V závěru kalendářního roku 2009 byla dovybavena mateřská škola novým nábytkem, koberci. Předškolní zařízení tak k novému vybavení ložnice získalo novou tvář herny a výtvarného koutku. Postupně během školního roku byla provedena ochranná dekorace nástěnným koberce v místech častého otěru a zvýšen počet kapacity MŠ.

Došlo k rozšíření šatničky předškolního zařízení, která je sice k vysokému počtu dětí velmi malá, ale je nutné řešit situaci s převlékáním dětí optimálně tak, aby nebylo nutné hledat další stavební úpravy k rozšíření šatny MŠ do přílehlého skladu.

Vybavování novými pomůckami je rozšířeno o pomůcky z oblasti pedagogiky Maria Montessori, který je jedním z pilířů strategie školy.

Současný stav vybavenosti pomůcek Montessori čítá na 50 ks základních pomůcek hmatových, rozvíjející smysly žáků a především matematické názornosti. Rozšíření pomůcek souvisí se zapojením školy do celostátního projektu Společnosti Montessori Praha ŠANCE PRO VAŠE DÍTĚ, z kterého škola získává vybavení v hodnotě 40 tis. Kč. Tento zmíněný projekt realizujeme stále od dubna 2010 do současnosti. Cyklus her, povídání a přípravy na vstup do 1.roč. si během školního roku 2010/11 získal oblibu jak mezi dětmi tak i rodiči. Do dalších cyklů se postupně hlásí i děti mimo Suchý Důl, což je pro naši školu příznivá propagace dětí před vlastním zápisem do 1.roč.

Velká pozornost je věnována žákům integrovaným. Pro žáky s SVP zavedeny ve škole doplňkové hodiny zvláštní Speciální pedagogické péče na podporu oslabení žáků. Spolupráce s Pedagogicko psychologickou poradnou a Speciálním pedagogickým centrem v Náchodě, nově externí psychologický pracovník Mgr. Lišková, dojíždí 1x měsíčně. Je k dispozici pedagogům i rodičům.

Projekty a spolupráce se složkami

Škola dobře spolupracuje se Suchodolskými ženami, které se snaží podporovat kulturní akce školy, pořádá společně se školou výlety a sportovní akce. Dále jsou prostory školy (tělocvična) využity k činnosti oddílu Sokola, oddílu Sboru dobrovolných hasičů pro mládež, kroužku čtenářského a vlastivědného. Zájem dětí o tyto akce je dosti široký. Největší ohlas si zasloužily akce z oblasti environmentální výchovy. Dále škola spolupracuje s oblastní pobočkou ekovýchovy Horní Maršov, Rezekvítek Brno, a nadací TEREZA a se správou CHKO Broumovsko, s Agenturou pro rozvoj Broumova, a se správou CHKO Broumovsko, s Agenturou pro rozvoj Broumova,

Společné akce ŠKOLA – OBEC

Výčet společných projektových aktivit 2021/2022

- Pilotní ověřování Kombinovaného vzdělávání
- Šablony III.
- Projekt Glacensis- Spolupráce v příhraničí- online výuka polského jazyka, vybavení školy 15 tablety a dobijecím kufrem, vydání Dětského barevného česko –polského kalendáře 2023
- Projekt SZIF- Vybavení družiny
- Projekt KAP – Mobilní učebna – notebooky pro 20 žáků

PRACOVNÍCI ŠKOLY: 2021/2022

Jméno tel.	funkce	email
Oficiální web 491541136		info@malaskola.cz
PaedDr. SOUMAROVÁ LENKA	ředitelka školy	lenka@malaskola.cz
Mgr. ŠOLINOVÁ VERONIKA	ved.učitelka ZŠ	veronika@malaskola.cz
Mgr. KLÁRA VČELIŠOVÁ	učitelka ZŠ	klara@malaskola.cz
SCHIRLOVÁ ZDEŇKA	učitelka ZŠ	zdenka@malaskola.cz
Bc. MARTINA HEDVÍKOVÁ	ped as. ZŠ	martina@malaskola.cz
MIROSLAVA HRÁSKÁ	vychovatelka ŠD	mirka@malaskola.cz
ČERNOHORKSÁ LADA Dis.	vedoucí učitelka MŠ	lada@malaskola.cz
SCHOLZOVÁ Renata	učitelka MŠ	renata@malaskola.cz
VAJSAROVÁ ANNA	ped.as.MŠ+ved. strav.	anicka@malaskola.cz
ŠPAČKOVÁ RADKA	kuchařka	radka@malaskola.cz
PETRA BORNOVÁ	kuchařka	petra@malaskola.cz
PAVLÍKOVÁ JANA	uklízečka	jana@malaskola.cz
NĚMEČKOVÁ Lucie	adm. prac.	lucka@malaskola.cz

Testování žáků ČŠI 2022

V tomto školním roce byla škola zařazena mezi vybrané školy MŠMT a prováděla certifikované testování.

Prováděno dle pokynů školy v rozmezí 23.- 24.5. 2022

Využito aplikace QINES. cz- DLE ZADANÝCH PARAMETRŮ ČŠI, přidělená hesla na každého žáka.

23.5.- proveden test ČJ + schopnosti k učení

24.5. - test z matematiky

Žáci pracovali samostatně, individuálně na NT v knihovně a tř.I. .

Výsledky: 5.roč.

jméno	ČJ	VUČ.SCHOP.	MA		
Rozárka a Mědílková	81 %	81 %	82 %	*	
Eliška Lučanová	79%	59 %	87 %		
Eliška Štorchová	84 %	73 %	89 %		
Matyáš Pásler	46 %	46 %	57 %	SVP	
Dan Němeček	74 %	48 %	63 %	SVP	
Petr Jirků	60 %	40 %	82%		
Matěj Burian	63 %	71 %	40 %	SVP	

- Přijata na víceleté gymn.Broumov

všeobecné shrnutí -nejčastější chyby:

- ČJ- pravopis shoda podmětu s přísudkem
pravopis přídavných jmen , zejména 7.pád (mladým)
rozdíl ve slo. družích- příd.jm/příslovce
souvětí- počet vět
čárka ve větě- oslovení
pojem próza – poezie
- M- obvody- obsahy- výpočty
logické úsudky ve slovních úkolech
osová souměrnost- osy kruhu
počítání se závorkami
zaokrouhlování velkých čísel
pojem součin, součet

časové pojmy- ve slovních úkolech
Aj- pravopis ve větě- doplnění do, have do vět
pravopis číslovek

Obhajoba malých diplomových prací z matematiky- proběhla v červnu 2022 - žáci 5.or.č zhodnotili v rámci výuky své znalosti pomocí svých celoročních prací ve formě referátu k danému tématu. V závěru školního roku se konal naučný výlet o okolní příhraniční krajině pro 5.roč. a rozloučení po testování s opékáním.

Závěrečný školní výlet pro žáky -

Okolní firmy

Výlet do Polska- Kowary + Karpacz

Výlet 3 dny Karlštejn

1 den Praha

Závěrečné nocování na Ostaši

Akce byla pedagogy naší i polské školy a zřizovatelem hodnocena velmi kladně a byla obohacením učebních plánů naší školy. Výstup interaktivní žákovské prezentace a plakát byly použity na výstavě v závěru školního roku. (jsou uvedeny na webu www.malaskola.cz)

Plány činnosti vzájemné spolupráce s ostatními složkami:

Pedagogové si společně stanovují měsíční projekty, do kterých jsou děti zainteresovány aktivním přístupem při práci s výukovými pomůckami různých dalších vzdělávacích subjektů.

Z řad kulturních a sportovních akcí školy se výtěžky používají na další akce pro děti, které si školní parlament sám navrhne a odsouhlasí.

Dobrá spolupráce v příhraniční oblasti se základní školou na polské straně ve Vambeřicích - vzájemné výletní akce, školní sportovní zápolení jednotlivých škol, výtvarná výstava, návštěva na lidových oslavách obou obcí. Poznávání zvláštností a zvyků země, rozvoj jazykové komunikace.

V rámci grantů a projektových schémat kraje a evropských sociálních fondů získávají pro obec a školu další finanční prostředky, sloužící k modernizaci a vybavení školy, uspořádání kulturních a sportovních akcí a výměnných pobytových akcí s partnerskou obcí Vambeřice (Polsko) v rámci fondu ESF.

Spolupráce se složkami v obci:

Suchodolské ženy

Sbor hasičů

TJ Sokol

Spolek divadelníků SPONA

tyto organizace spolupracují a zajišťují některé z celoročních akcí pro děti: Adventní jarmark, maškarní bál, rej čarodejnic, branný závod, lanové centrum, přebor atletika a míčových her, atd.

Výchovné a vzdělávací strategie školy

Vychází z definice cílů základního vzdělávání daného RVP ZV.

Nově zařazeno Pilotní ověřování Kombinovaného vzdělávání.

Stanoveno 10 měsíčních témat, domácí online příprava žáků. Poté 1x za měsíc Výuka venku.

Zásadní pohled na změnu přístupu k žákovi a stanovení preferencí ve výuce:

Pohoda prostředí

Zdravé učení- možnost výběru, přiměřenost nároků, individuální přístup, spolupráce žák-žák, žák-učitel, učitel-žák-rodič

Otevřené partnerství - škola je partnerem pro další vzdělávací a kulturní složky v obci

Učitele z pozice **rádce a pozorovatele**

Umět vidět očima dítěte

Porozumění a vnitřní klid, koncentrace a význam ticha

Cvičení ticha a soustředěnosti na elipse

Poučení z chyb

Pro výuku na málotřídní škole je ideální možností propojení a začlenění alternativních pedagogických směrů do ŠVP. Pestrá nabídka vzdělávacích směrů a metod práce nabízí dítěti aktivnější zapojení do školní práce, je motivujícím faktorem a vede k vytvoření pohodového výukového prostředí s respektem a potřeby každého žáka. Do konkrétní práce s dětmi jsou zařazovány prvky těchto pedagogických směrů:

Začít spolu – vytvoření pracovního plánu ve spolupráci s dítětem, činnost podle výběru možností, práce ve skupině.

Otevřené vyučování – začlenění učiva do každodenního života, utváření sebedůvěry, příprava na život v modelových situacích.

Integrovaná tematická výuka – **projektová výuka** – formou motivace seznámení s řešením problému či tématu, na kterém je vhodně skloubeno základní učivo českého jazyka, matematiky a všeobecného přehledu do konkrétní podoby. Výstupem z daného problému mohou být plakáty, žákova kniha, portfolio.

Pedagogika Marie Montessori – základním rysem zavedení prvků Montessori do výuky je především zklidnění dítěte a jeho koncentrace na práci. Význam má i svobodný výběr činnosti při volné práci, kdy si žák má možnost z nabízených aktivit opakovacích, manuálních, i nově rozšiřujících poznání vybrat podle vlastního uvážení. Nejtěžším úkolem je naučit žáky vnímat zodpovědnost své vlastní práce a činnosti.

Představení osobnosti M. Montessori

Italská lékařka Maria Montessori, (1870-1952) se začala ihned po studiu medicíny zabývat problémy výchovy a vzdělávání dětí. Dospěla k překvapivému zjištění – dítě se naučí chodit, mluvit, manipulovat s předměty skrze svou vlastní tvořivost – nikoli proto, že ho to dospělí učí. V roce 1896 byla jako první žena v Itálii promována doktorkou medicíny. Poté začala pracovat jako asistentka na Univerzitní psychiatrické klinice v Římě, kde se zaměřila na výchovu mentálně postižených dětí (specializovala se na studium dětských nervových nemocí). Ve své praxi dále pokračovala jako dětská lékařka, zabývala se vzděláváním lékařů – pedagogů, vedla katedru antropologie na univerzitě v Římě. V roce 1908 opustila práci aktivní lékařky a začala se věnovat pedagogické činnosti.

6. ledna 1907 otevřela Dům dětí určený pro děti předškolního věku z chudého předměstí San Lorenzo v Římě. Rozvíjela materiál pro smyslovou výchovu, školní materiál k nácviku čtení, psaní a počítání. Zaměstnávala děti praktickými činnostmi. V Římě se podílela na založení první asociace pro šíření svých metod, které nesly název Opera Montessori.

Své poznatky týkající se života a výchovy dětí zaznamenala do svých knih. Práce Marie Montessori není založena na teorii, její síla spočívá v praktickém uskutečňování myšlenek. Převážnou část jejich prací tvoří výklady pozorování dětí a zdůvodňování pedagogických přístupů.

Vystudovala medicínu, filosofii a psychologii, zabývala se antropologií, biologií a pedagogikou. Po celý život nepřestávala studovat. V její práci se vzájemně ovlivňovala teorie a praxe.

Zásady metody:

- Připravené prostředí
- Senzitivní fáze
- Trojstupňová výuka
- Volba činnosti

- Ticho, klid, soustředění na práci
- Praktické činnosti- hmat, sluch,..

Oblasti výchovy:

- Praktický život
- Smyslová výchova
- Jazyková výchova
- Matematika
- Kosmická výchova
- Estetická výchova

Do výuky je postupně podle finančních možností zařazováno jedinečné pomůckové vybavení podle originálních pomůcek italské pedagožky a doktorky Maria **Montessori**, které jsou používány po celém světě. Tyto pomůcky dnes světově dodává holandská firma Nienhuis. Naše škola již vlastní některé základní pomůcky pro smyslovou výchovu a pro matematiku.

Šance pro vaše dítě- již 11. cyklus

Informace pro rodiče

Šance pro vaše dítě je vzdělávací projekt pro přípravu dětí se specifickými vzdělávacími potřebami na vstup do ZŠ. V rámci projektu bude vytvořen Program přípravy na školu dle pedagogiky Montessori. Program budou se skupinami dětí a jejich rodičů ověřovat pilotní střediska (MC, MŠ, ZŠ), která mají zkušenosti s prací dětí v systému Montessori.

Komu je program určen?

DĚTEM A JEJICH RODIČŮM.

Program je zaměřen na děti, které mají v předškolní přípravě specifické potřeby pro některý z důvodů:

- odložená školní docházka nebo nástup do školy před 6.rokem věku
- potřeba dostatečné vytíženosti (nadané dítě)

- oslabení oblasti v některé ze sledovaných dovedností potřebných pro učení čtení, psaní a matematiku
- sociokulturní znevýhodnění
- dítě nenavštěvuje mateřskou školu ani rok před nástupem do školy

Zdůvodnění zapojení dítěte do projektu bude popsáno v přihlašovacím formuláři, potvrzeno např:

odborným popisem, diagnostikou PPP, rozhodnutím o odkladu školní docházky apod.

Co získají rodiče ?

- náměty a návod pro práci s dítětem doma
- posílení spolupráce se svým dítětem, náměty „jak pomáhat k samostatné práci“ pro pomoc a dohled v přípravě dítěte na školní práci, nové zkušenosti v přípravě svého dítěte na školu
- další poznání a vedení k respektování individuality svého dítěte (školní připravenost, zaměření dítěte na určité oblasti, vyrovnávání se s neúspěchem, práce v kolektivu dalších dětí)
- pravidelnost práce s dítětem
- příkladové situace pro vzor v komunikaci s dítětem
- sdílení s ostatními rodiči ve skupině

Spolupráce se Základní uměleckou školou v Polici nad Metují:

Škola úzce spolupracovala se Základní uměleckou školou v Polici nad Metují. ZŠ propůjčovala po celý školní rok učebnu k výuce hry na flétnu a violoncello. Výuka probíhala již od 1.ročníku a také u některých dětí z mateřské školy. Pro místní děti to bylo velmi výhodné především proto, že odpadlo dojíždění do Police nad Metují.

počet žáků navštěvují ZUŠ:

MŠ	5 dětí
ZŠ	8 žáků

Spolupráce s Obecním úřadem:

Spolupráce s OÚ byla velmi dobrá. Zastupitelstvo obce (ředitelka školy je členem OZ) v čele se starostou ochotně vychází vstříc veškerým požadavkům a potřebám školy, podle možností byly tyto požadavky řešeny k plné spokojenosti, což přispívalo k hladkému průběhu vzdělávací a výchovné činnosti školy.

Údaje o škole

Škola zřízena k 1.1.2003 jako příspěvková organizace obce zřizovací listinou ze dne 24.9.2002 a k 1.1.2009.

Zařazení do sítě škol k 1.11.2005 se změnou názvu. Poslední zařazení do sítě škol ke dni 1.9.2006 zavedení výuky podle vlastního školního vzdělávacího programu a zvýšení kapacity provozu MŠ.

Ředitel školy: jméno, příjmení:
PaedDr. Lenka Soumarová

IČO 75016311

IZO školy 180024041

REDIZO: 60009411

Hlavní činnosti školy:

- poskytování předškolního vzdělávání a výchovy
- poskytování základního vzdělání dle platných předpisů pro 1.stupeň (od 1.1.2003 vytvoření jednotného výchovně vzdělávacího celku v obci pro děti ve věku 3-11 let).
- zajišťování školní družiny pro žáky 1.st.
- zajištění školního stravování pro žáky školy a zaměstnance školy
- výkon správy majetku Obce Suchý Důl
- zajištění zájmových a volnočasových aktivit pro žáky i dospělé
- poskytování prostor pro výuku ZUŠ Police nad Metují

Proškolení pracovníků v rámci GDPR v květnu 2018, včetně jmenování pověřence školy Mgr. Petra Pavelková.

součástí školy:

- základní škola – s kapacitou 40 žáků
- školní družina – s kapacitou 30 žáků
- mateřská škola – s kapacitou na 25 dětí
-
- školní jídelna – s kapacitou 80 strážníků:/ navýšení kapacity na 80 strážníků

B.Malotřídní škola

Školní rok 2016/2017	Počet tříd 3	Počet ročník 5	Počet žáků 36	Průměrný počet ž./třída 12
---------------------------------	-----------------------------	-------------------------------	------------------------------	---

Udělena výjimka zřizovatele z počtu žáků.

Celkový počet žáků v 1. ročníku: ...8+1 Ukrajinská dívka od března 2022 žáků. Špatná adaptace.

Další ukrajinský žák, věkově 4.roč. se rychle adaptuje na nové prostředí.

Zvolený vzdělávací program a jeho č.j.

Název zvoleného vzděl.programu	Číslo jednací	V ročníku
Švp- Jak roste strom	13 641//2008-22	1.-5.
Školní vzdělávací program		předškolní výchova, podle RVZ předškolního vzdělávání

Udělena výjimka MŠMT k výuce podle ŠVP JAK ROSTE STROM., č.j. 13 641/2008-22 ve všech ročnících od 1.9.2006

Školská rada zřízená dle §168, zákona č.561/2004 Sb., v platném znění – zřízena na základě rozhodnutí ZO dne 13.10.2005 od 1.1.2006, počet členů Školské rady 3.

Součásti školy/ aktuální počet k 30.9.2021:

Součást	Počet oddělení, tříd	Počet žáků/ strážníků
Mateřská škola	1	25
Základní škola	3	36
Školní družina	1	30
Školní klub		0
Školní jídelna	1	72

Údaje o pracovnících školy

-uvádět fyzický počet/přepočtený počet

počet pracovníků k 30.9.2021

viz mzdová a personální problematika k nahlédnutí u ředitelky školy.

Celkový počet zaměstnanců k 30.9. 2021

PO	2.000
PED.	5.495
NEPED.	3.000
CELKEM	10.495

1. Odborná a pedagogická způsobilost, podle zák. č. 563/2004 Sb.,

Celkový počet ped.pracovníků – celkem k 30.9.2021	5,495	81%
--	-------	-----

5. Věkové složení pedagogických pracovníků

Věk	Učitelé – fyz./skutečný počet	
	Muži	Ženy
do 35 let	0	2/1,10
35-50 let	0	4/4,24
nad 50 let		2/2,00
Pracující důchodci nepobírající důchod		0
Pracující důchodci pobírající důchod		0
Celkem		8
Rodičovská dovolená		1

6. Údaje o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků včetně řídicích pracovníků školy

Během školního roku 2021/2022 se pedagogičtí pracovníci účastnili kurzů a školení pořádaných NIDV Hradec králové, Centrum pro další vzdělávání ped. pracovníků a řady dalších vzdělávacích institucí.

7. Romský asistent: (ANO/NE) .....NE.....

Výsledky výchovy a vzdělávání

**1.Celkové hodnocení a klasifikace žáků za 1//2.pololetí 2021/2022
KOMBINACE KLASIFIKACE+ SLOVNÍ HODCNOENÍ (žáci 1.-2.roč,
hodnoceni kombinací – list A +B), 3.-5. roč klasifikace**

2.Snížený stupeň z chování:

Stupeň chování	Počet	Procento
2	0	0
3	0	0

3.Celkový počet neomluvených hodin na škole: ...0....., průměr na jednoho žáka: .....0...

celkový počet omluvených hodin :

HODNOCENÍ 1.POL 2021/2022

1.roč.	oml abs.	436	hod	48,45	/ žáka
2.roč.		372		62,00	
3.roč.		437		43,70	
4.roč		106		35,33	
5.roč.		545		77,86	
<hr/>					
Celkem		1 896	hodin	54,18	

KLASIFIKACE DLE TABULEK

KONTROLA DOKUMENTACE 25.1.2022

HODNOCENÍ 2.POL 2021/2022

1.roč.	oml abs.	293	hod	31,44	/ žáka
2.roč.		373		62,17	
3.roč.		118		10,73	
4.roč		117		42,33	
5.roč.		295		42,14	
<hr/>					
Celkem		1 196	hodin	33,22	

KLASIFIKACE DLE TABULEK

KONTROLA DOKUMENTACE 27.6. 2022

Údaje o přijímacím řízení na střední školu

Školní rok 2016/2017		Gymnázia						SOŠ		SOU		Celkem	
		4 leté studium		6 leté studium		8 leté studium							
Počty žáků	přihlášených	0	0%	0	0%	2	29 %		%		%		
	přijatých	0	0%	0	0%	1	50%		%		%		

na gymn. Broumov přihlášeny 2 žákyně, přijata 1.

1. Počet absolventů ZŠ (1.stupně)-

přechod na spádovou ZŠ Police n/M.:3 žáci+ 1 žák ZŠ Machov+ na ZŠ ZŠ Broumov 2

Údaje o výsledcích inspekce provedené Českou školní inspekcí

se ve školním roce 2021/2022 nekonaly. Poslední provedené kontroly z předchozích let.

a/ Provedené kontroly ze strany České školní inspekce /datum, typ provedené

kontroly, námět/, nejlépe doložené kopií jejich závěrů.- inspekce zaměřená na

výuku cizích jazyků – ve dnech 10-13.4.2007

- Kontrola ČŠI 18.-23.11.2009
- Kontrola ČŠI 10. – 13.6.2015

Výkon státní správy

Uvádí se přehledný výčet rozhodnutí ředitele podle zák.č.561/2004 Sb.,ve znění pozdějších předpisů a počet odvolání proti tomuto rozhodnutí

Rozhodnutí ředitele	Počet	Počet odvolání
o odkladu povinné školní docházky	1	0

o dodatečném odložení povinné školní docházky	0	0
o přijetí žáka do 1.roč.	13	
o zařazení dítě do předškolního zařízení	7	
Další – osvobození od Tv.	0	0

Poradenské služby v základní škole

1. Údaje o pracovnících (zaměstnancích školy)- ROZŠÍŘENÍ SPIOLUPRÁCE S EXTERNÍM PSYCHOLOGICKÝM PRACOVNÍKEM Mgr. P. Liškovou. Sledování a prvotní diagnostika přímo ve škole.

2. Údaje o finančních zdrojích na poradenské služby ve školách

A) finanční prostředky čerpané ze státního rozpočtu formou grantů NE(ne z KrÚ)

nebyly čerpány zvláštní vyčleněné finanční prostředky na poradenské služby.

Veškeré poradenské služby byly kryty z rozpočtu školy.

Mateřské školy

Základní charakteristika mateřské školy

Název školy:

Základní škola a Mateřská škola Suchý Důl, okr. Náchod, příspěvková organizace

IČO 75016311

Součást příspěvkové organizace

Provoz školy: každodenně od 6,30 do 15,30hod.

Počty dětí jsou v limitu podle zařazení v síti škol MŠMT - kapacita do srpna 2009 16 dětí. Po rekonstrukci budovy došlo k plánovanému navýšení kapacity na 25 dětí..

Hodnocení výchovně - vzdělávací práce MŠ za školní rok 2021/2022

Mateřskou školu rozšíření kapacity na 25 dětí v součinnosti na provedenou rekonstrukci předškolního zařízení-. MŠ navštěvovalo od září 2017 23 dětí.

Rozšířen kolektiv pedagogických pracovníků MŠ- - vedoucí uč. L.Černohorská. R.Scholzová, učitelka se vrací po roční pracovní neschopnost.

Anna Vajsarová, asistentka ped.pro žáka s SVP.

MŠ si vytvořila vlastní švp s názvem Rok v mateřské škole . č.j. 20 238/2006-22 MŠ, který byl zpracován do 10 základních témat, u nichž každé obsahuje 4 podtémata. Doplňujícím tématem je posvícenský a vánoční jarmark, na který se děti velmi těšily.

Učitelka MŠ absolvovala základní kurz Montessori, některé prvky aplikovala v praxi. (zejména z oblasti praktického života)

Dětem byl dán prostor pro jejich vlastní aktivitu, vedeme děti k samostatnosti, připravujeme je pro praktický život, nebát se říct vlastní názor, pomáhat jeden druhému.

Největším problémem byla výslovnost dětí. Některé děti dojížděly do Náchoda a individuálně. Spolupráce s odborným logopedickým pracovníkem. Podařilo se nám vytvořit mezi dětmi kamarádské vztahy, děti projevovaly zájem o výtvarné a pracovní činnosti, rozvíjela s jemná i hrubá motorika, byl jim dán dostatečný prostor pro pohyb v tělocvičně i na školní zahradě, poznávaly živou i neživou přírodu.

Navštívili jsme několik divadelních a hudebních představení v Polici n/ M., byli jsme si zaplavat v bazénu Náchod. Děti vystoupily na předvánoční besídce, prodávaly své výrobky na vánočním jarmarku.

závěr:

- zaměření na výslovnost dětí
- dovybavení MŠ pomůckami
- nevyhovující je malý prostor herny, nelze zřídit více center aktivit
- hře věnovat dostatek času, prostoru, umožnit výtvary ponechat, pokračovat ve hře
- podněcovat dětskou fantazii a nápad
- vést děti k lepší soustředěnosti
- navýšená kapacita maximálně na 25 dětí
- umožnit zařazení dětí mladších 3let

Renata Scholzová, uč. MŠ

Obsah výroční zprávy předjednan na pedagogické radě pracovníků školy dne 25.8. 2021 .

Zpracování výroční zprávy projednáno na Pedagogické radě 22.11.2022.

Výroční zpráva předána zřizovateli 30.11.2022.

Obsah výroční zprávy k nahlédnutí u ředitelky školy.

Datum 22.11. 2022

PaedDr. Lenka Soumarová,
ředitelka školy

přílohy:

- **Kronika školy 2021/2022 – viz www.malaskola.cz**
- *ÚČETNÍ VÝKAZY ZA ROK 2021- k náhlednutí na vyžádání*
- *Obrazová příloha z akcí školy (viz kompletní CD) + obrazová kronika školy*
- *power point prezentace k historii školy*